

PERXADA

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES • ESTIU '97 • 2a ÈPOCA • NÚM. 9

Fundació "La Caixa"
Ajuntament d'Arbúcies

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA

1351.163338

Sumari

PERXADA - 2a Època - Núm. 9

EDITORIAL

3

ACTIVITATS
MUNICIPALS

La inauguració del
nou CAP.

4

TEMA

PAM.
El Pla d'actuació
d'emergència
municipal.

8

DES DE RÀDIO
ARBÚCIES

Des de l'emissora
municipal.

12

ENSENYAMENT

Activitats escolars a
Arbúcies.

15

ENTITATS I PERSONES

Secció fotogràfica
Centre d'Arbúcies.

20

DOSSIER

Fotògrafs d'Arbúcies:
Més de 30 anys a
ritme de foto.

22

26

SOLIDARITAT

Àfrica. Un continent
traït i martiritzat.

30

SOCIETAT

L'estiueig, prop de
muntanya i de platja.

32

JOVENTUT

El compromís polític
dels joves.

34

EL NOSTRE AHIR

La noblesa a
Arbúcies.

37

CULTURA

Mercé Pons, actriu
arbucienca.

40

CULTURA - LLIBRES

41

ESPORTS

Estar als núvols.

43

EL VELL I EL BAR

Revista Municipal PERXADA
Periodicitat Quatrimestral
Preu: 500 PTA

EDITA:
Ajuntament
d'Arbúcies
C/ Major, 2
17401 Arbúcies

CONSELL DE
REDACCIÓ:
Coordinació i
Activitats
Municipals:

J. Tura
Des de Ràdio
Arbúcies:
J. Soler
Cultura Música:
J. Guillamon
Ensenyament:
J. Pujadas

Tema:
P. Garriga
N. Casanova
A. Casado

J. Goñi
M. Serra

Dossier:
C. Zamorano i
Gemma Carbonell
Solidaritat

X. Planas,
Omar, J. Boix
Entitats i Persones:
C. Torelló i

N. Tort
Cultura:
Daniel Martí
Societat i Joventut:

T. Moré
El nostre Ahir:

J. M. Rueda
D. Martí
J. Illa
Esports:
M. Duran
Narració:
C. Blay

FOTOGRAFIA:
Secció fotogràfica
Centre d'Arbúcies

COL·LABORADORS:
J. Arimany, I. Arumí,
M. Auledas, M.A.
Benavent, J. Camps,
J. Carbó, Ll.
Cuminal, C. Ferrer,
M. Flotats, J. Guiolà,
C. Iserte, F. Mas, G.
Masnou, J. Masnou,
J. Moré, R. Mulero,
J. Soler, D. Planas,
R. Pons, S. Pujadas,
E. Ribataüllada, P.
Riumalló, L. Tayeda,
I Tarrés, M. Torres.

DISSENY I
REALITZACIÓ:
Palahi, A.G.
(Girona)

DIP. LEG.:
Gi. 1.883 - 94

Editorial

FETA LA LLEI AVANÇARÀ LA LLENGUA?

No és la nostra intenció tornar a debatre l'estat de la llengua catalana en aquest moment, però sí que hem de reconèixer que gràcies a la ponència del català que està estudiant la reforma de la llei, aquest ha estat un tema que ha tornat a ocupar pàgines als mitjans d'informació escrits i un espai més o menys continuat a les emissores de ràdio i als canals de TV.

Les compareixences de representants de la societat civil a la ponència del català, conceptes com bilingüisme, monolingüisme, oficialitat del català, els posicionaments dels diferents partits, la creació de nous organismes, actes cívics, sopars, conferències, manifestos, recollida de signatures, tot plegat ens fa pensar que el tema de la llengua és important i molt més en un país com el nostre. El tema de la unitat de la llengua, és prou important com per tractar-lo més extensament en algunes de les nostres seccions.

Tot això dóna la raó a en Tísner, que en una de les entrevistes que li van fer amb motiu de rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes d'enguany, va dir que tant parlar de normalització de la llengua, només ens confirma que la nostra situació és anormal i que encara arrosseguem unes situacions molt deficitàries produïdes al llarg de la història i sobretot en els anys del franquisme.

Tanmateix és bo que els ciutadans i ciutadanes de Catalunya continuem esperançadament el debat sobre la llengua i que no ens empassem els criteris que volen imposar-nos des dels grups de poder amb interessos econòmics i polítics, ans el contrari cal que anem descobrint una realitat que

ens condueixi a dur terme actuacions que no per ser fermes i coherents han de ser necessàriament heroiques.

BÚSTIA

Si us manca algun del números endarrerits de
PERXADA els podeu comprar a "La Gabella"

c/ Major, 6 - 17401 Arbúcies - 972/86 09 08

Activitats Municipals

Des del darrer número de PERXADA, les activitats desenvolupades en el nostre municipi han abastat diferents aspectes: per un costat la inauguració de les noves instal·lacions del CAP, amb la presència del Conseller de Sanitat Sr. Eduard Rius, per altre han seguit el seu curs les obres destinades a la urbanització de la Placeta de Can Reus i l'entrada a la Vila pel carrer Camprodon. També dintre de l'apartat d'obres aquestes continuen a la deixalleria municipal en els terrenys de l'antic abocador. També han finalitzat les obres d'adequació de les piscines municipals. Pel que fa al calendari festiu, Arbúcies ha desenvolupat un atapeït programa, que es va iniciar amb la Festa de Primavera, varen continuar amb les Enramades i en aquests moments s'està desenvolupant tota la programació d'estiu, amb la Festa Major com a punt culminant.

LA INAUGURACIÓ DEL NOU CAP

Aquesta ha estat sens dubte una de les activitats més rellevants portades a terme a Arbúcies en el transcurs de la Primavera de 1997, i finalitza un llarg procés que es va iniciar l'any 1993 amb la modificació puntual del Pla General referent al solar del carrer de l'Havana i la cessió d'aquest espai al Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, en el Ple del dia 31 de gener de 1994.

La inauguració del CAP va tenir lloc el divendres dia 6 de juny. El programa d'actes de la inauguració es va iniciar a 2/4 de 12 del migdia amb la rebuda a la Casa de la Vila del Conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya Sr. Eduard Rius, i la signatura en el llibre d'autoritats. Aquest acte va tenir lloc a la Sala de Plens de l'Ajuntament i hi van estar presents a més dels membres del consistori arbucienç, representants de les entitats arbucienques i alcaldes i regidors de les poblacions veïnes.

*Signatura en el llibre
d'autoritats.*

Visita a les instal·lacions.

Fotos: AHMA

Seguidament la comitiva es va traslladar fins a la placeta de can Reus, i es va descobrir una placa commemorativa a l'entrada del nou edifici. L'acte va continuar amb la visita a les instal·lacions del nou centre d'Assistència Primària, de la mà dels responsables tècnics d'aquesta nova infraestructura (arquitectes responsables del projecte i personal mèdic del centre).

INAUGURACIÓ D'UNA PLACA COMMEMORATIVA AL CARRER DE L'HAVANA

En el transcurs dels actes d'inauguració del nou Centre d'Assistència Primària, va tenir lloc la inauguració d'una placa commemorativa dedicada al carrer de l'Havana. La inauguració d'aquesta placa va comptar amb la presència de nombrosos veïns del carrer i va ser descoberta per l'alcalde d'Arbúcies Jaume Soler i el Conseller de Sanitat de la Generalitat Sr. Eduard Rius.

En ella es destaca el component popular de l'origen del nom del carrer, així com una ressenya històrica d'aquest origen. El text d'aquesta placa és fruit d'una adaptació realitzada per Daniel Martí.

Foto: AHMA

Finalitzada la visita a les noves instal·lacions, van tenir lloc els parlaments d'autoritats. Aquests parlaments corren a càrrec del Conseller Sr. Eduard Rius i de l'Alcalde d'Arbúcies Jaume Soler. En ells es posà de manifest la necessitat de poder comptar a la nostra Vila amb una infraestructura d'aquest tipus donades les limitacions que fins ara havia patit el servei i es destacà la importància d'aquesta obra, pel futur del municipi en la vessant de la salut i sobretot en el camp de la prevenció.

L'acte va finalitzar amb un vermut popular a l'exterior de l'edifici, en el que hi van assistir més de 100 persones.

Parlaments.

Foto: AHMA

Vermut popular.

Foto: AHMA

Activitats Municipals

NOTÍCIES

FINALITZACIÓ DE LES OBRES DE CONDICIONAMENT DE LES PISCINES MUNICIPALS

En el transcurs de la segona setmana del mes de juliol van finalitzar les obres de millora i acondicionament de les piscines municipals. Aquestes obres pressupostades en gairebé 11 milions de pessetes, s'han portat a terme per tal d'adequar les instal·lacions de neteja de l'aigua a la reglamentació sanitària vigent.

Aquestes obres, amb les que s'espera doblar l'actual capacitat de neteja, han consistit en la col·locació de noves bombes, filtres i un conjunt nou de col·lectors.

Foto: AHMA

CONTINUEN A BON RITME LES OBRES DE CONSTRUCCIÓ DE LA DEIXALLERIA MUNICIPAL

Les obres destinades a la construcció de la deixalleria municipal, en els terrenys de l'antic abocador, han continuat durant els mesos de primavera i principis d'estiu. Aquesta deixalleria és la primera d'aquestes característiques que s'està construint a la comarca de la Selva, d'un conjunt de serveis d'aquest tipus que properament començaran a construir-se en pobles veïns.

La construcció d'aquesta infraestructura, pressupostada en 12.638.366'-PTA s'espera que finalitzi en el transcurs d'aquest any 1997.

Foto: AHMA

ENRAMADES

El dia 25 de maig es van iniciar les festes de les Enramades. El tret de sortida el va donar com ja és habitual la celebració del concurs de catifes de flors naturals, que aquest any es va caracteritzar per l'extraordinària qualitat de moltes de les obres concursants i per una gran assistència de visitants que segons algunes fonts varen arribar aprop de les 17.000 persones. Dintre de les obres guardonades, la que va resultar guanyadora va ser la del carrer de l'Havana i en ella a més del disseny es va valorar la gran complexitat en la seva elaboració.

El dijous dia 29 de maig es va iniciar el cicle de les Enramades dels diferents carrers amb la lectura del pregó, que aquest any va anar a càrrec de **Núria Tort**. Dintre de les novetats d'aquest any es pot destacar el **primer concurs d'estirada de corda**, celebrat la nit del divendres 30 de maig, i que va comptar amb una gran participació. Aquest concurs va ser organitzat per bona part dels diferents col·lectius juvenils de la vila.

Foto: J. Camps

CELEBRACIÓ DEL 70è ANIVERSARI DE L'ESTADA DE SANTIAGO RUSIÑOL A ARBÚCIES

ACTIVITATS MUNICIPALS

Durant el mes de maig es va celebrar el 70è aniversari de l'estada de Santiago Rusiñol a Arbúcies. Els actes commemoratius d'aquest esdeveniment s'iniciaren el diumenge 4 de maig amb la presentació de les diferents activitats i amb la inauguració de l'exposició del taller de pintura modernista, amb obres realitzades pels alumnes de les escoles Vedruna i Dr. Carulla. Aquest cicle d'activitats va

comptar també amb una conferència, a càrrec d'Isabel Coll i M. Àngels Bartés, una audició de sardanes de compositors modernistes, interpretada per la Cobla Laietana, un concert de música modernista a càrrec de Miki Mori i Nozomi Isobe, la representació de l'obra de teatre, escrita per Santiago Rusiñol, "Els savis de Vilatruda" a càrrec del Grup de Teatre del Centre d'Arbúcies, i una exposició

de llibres de Rusiñol a la Biblioteca.

Dintre de les activitats programades, i com a element commemoratiu de l'esdeveniment, s'ha desenvolupat un itinerari, pels llocs on Rusiñol va pintar les seves obres. Aquest itinerari, que transcorre per diferents indrets propers a la riera

(des del Poliesportiu fins al Parc Monjé) ve marcat per diferents plafons amb reproduccions de les obres pintades per Santiago Rusiñol en aquells indrets.

NOTÍCIES BREUS - ACTIVITATS MUNICIPALS

CELEBRACIÓ DE LA IV FIRA DE PRIMAVERA I DE LA FLOR

El diumenge 27 d'abril es va celebrar la IV Fira de Primavera i de la flor. La fira, ubicada a la Plaça de la Vila i el carrer Major, va comptar amb una bona participació de botiguers arbuciençs, que van exposar i vendre plantes i flors així com diferents especialitats de productes alimentaris d'elaboració artesana.

Amb motiu d'aquesta fira, més d'un miler d'arbuciençs i visitants d'altres pobles, van poder visitar els Jardins del Roquer.

REVETLLA DE SANT JOAN

El dilluns 23 de juny va tenir lloc la celebració de la revetlla de Sant Joan. Els actes es van iniciar amb la recollida de la flama del canigó a Sant Hilari i la seva baixada, per joves arbuciençs fins a la vila. El vespre a Can Cassó es va celebrar la revetlla, amb el grup CASABLANCA. L'organització d'aquest acte va anar a càrrec de l'EFA.

PRESENTACIÓ DEL NÚMERO 8 DE LA REVISTA AIXA

El divendres 4 de juliol, a les 9 del vespre a la Sala de Conferències del Museu, es va

presentar el 8è número de la revista AIXA, que aquest any compleix el seu desè aniversari. L'acte va comptar amb la presència de Fina Parés, Cap del Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya i de Francesc Uribe, director del Museu de Zoologia de Barcelona.

Va TROBADA DE LLARS DE JUBILATS DE LA COMARCA DE LA SELVA

El diumenge, dia 6 de juliol va tenir lloc la Va trobada de Llars de Jubilats de la Comarca de la Selva. Els actes es van iniciar a les 11 del matí amb una exposició de treballs fets als diferents casals de la comarca. A la tarda a les 5 va tenir lloc un acte lúdic i festiu en el qual hi van intervenir diferents grups arbuciençs.

El mateix diumenge va tenir lloc la celebració de l'Aplec de Sant Pere Desplà, amb una missa i una arrosada popular.

CONCURSOS FOTOGRÀFICS TEMA ENRAMADES

Enguany es va celebrar el 3r Concurs fotogràfic local de les Enramades organitzat per la Secció fotogràfica Centre d'Arbúcies i el 2n Concurs fotogràfic d'Enramades organitzat per l'Ajuntament d'Arbúcies. L'obra guanyadora del 3r concurs fotogràfic local va anar a càrrec de Jordi Costa.

CONCURS DE POESIA AMETHYSTA

Aquest any es va celebrar el segon concurs de Sant Jordi de poesia del Montseny *Amethysta*, aquest concurs està organitzat pel Museu i el Consell Municipal de Cultura. Els guanyadors d'enguany foren David Merino en la categoria d'adults i en la d'infantils el primer premi va ser per Emma Pujolràs, el segon per Ingrid Prat i el tercer per Judit Mercader.

Va KAFU

Aquest acte que des de fa 5 anys se celebra a la nostra vila, va tenir lloc el dissabte 12 de juliol. Les activitats es varen iniciar a les 5 de la tarda a Can Cassó, amb una sèrie de tallers. A les 10 del vespre va tenir lloc la festa, amb un sopar i un espectacle musical.

TROBADA ANUAL DE LES JERC

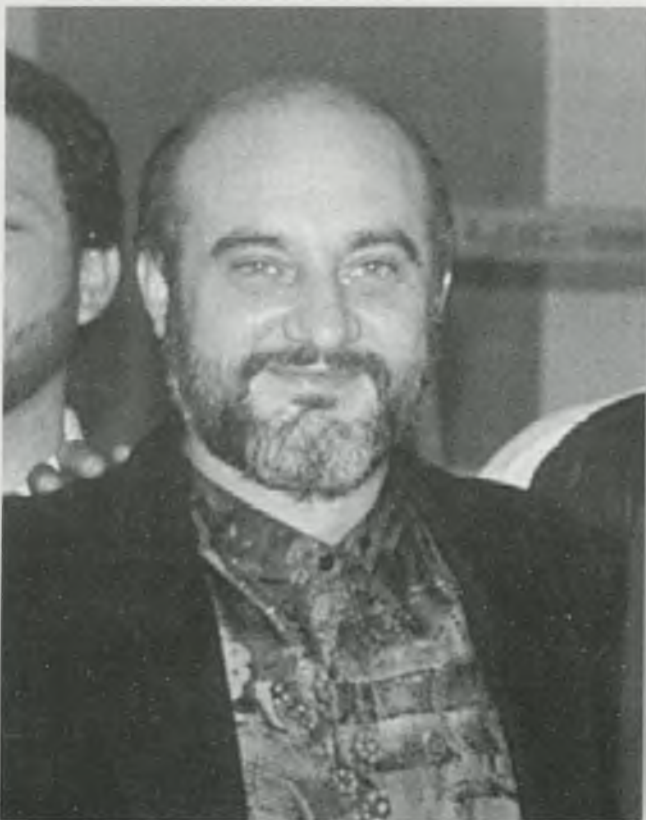
Durant els dies 17 a 20 de juliol, va tenir lloc a Arbúcies, la trobada Nacional de les Joventuts d'Esquerra Republicana. L'objectiu d'aquesta trobada era el d'intercanviar experiències i debatre futures línies de treball. Dintre dels actes lúdics, i entre d'altres, cal destacar els concerts de *Brams* i *Els Pets*.

PAM

EL PLA D'ACTUACIÓ D'EMERGÈNCIA

Fem aquesta entrevista a Rufí Mulero i Riveiro, tècnic del Pla d'Emergència Municipal, que juntament amb Salvador Tort (Regidor de Governació de l'Ajuntament d'Arbúcies), ha redactat el "Pla d'Actuació Municipal per Incendis Forestals".

Cal remarcar que aquest Pla d'Emergència Municipal ja ha estat aprovat per la Generalitat de Catalunya i que, a més, el Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya, a través de Protecció Civil de Girona, ha demanat a les persones que el varen redactar, el seu permís perquè pogués ser utilitzat com a model a seguir per a d'altres municipis del país.

Rufí Mulero, tècnic del PAM.

Foto: AHMA

-Què és el Pla d'Actuació d'Emergència Municipal (PAM)? En què consisteix?

-"Bé, pren com a base l'Infocat. L'Infocat és un pla elaborat per Protecció Civil per a fer front a incendis forestals que tinguin lloc a Catalunya, però nosaltres l'ampliàrem per a poder incloure-hi

entre d'altres, temes com el de les riuades o el de les nevades. Vàrem voler fer un sistema controlat, i controlable, que tingués present i coordinés les diverses feines que s'han de fer dins el municipi quan apareix un desastre: tothom vol fer de tot, però no tothom està capacitat per fer segons què, en canvi,

potser una persona preparada per quelcom més específic està fent una altra cosa.

Així, el PAM vol ser un instrument que coordini aquelles activitats que s'haurien de fer dintre el municipi, donat que en ell només es tenen en compte els recursos municipals, no els supramunicipals, en el cas d'haver d'afrontar un desastre de les característiques que hem apuntat abans."

Quina estructura operativa té el PAM?

"Partint de la base que el PAM serviria per fer front a incendis forestals, l'alcalde és el Cap de l'estructura. Després es compta amb quatre grups d'actuació: el d'intervenció (que agruparia membres de l'Agrupació de Defensa Forestal i voluntaris amb els coneixements necessaris per poder anar a apagar foc), el d'ordre (on s'inclourien els membres de la Policia Municipal i personal voluntari que tindrien cura d'evitar que en el moment d'apagar un incendi hi hagués més gent de la que fos necessària), el

sanitari (format per metges, auxiliars tècnics sanitaris, gent de la Creu Roja local i voluntaris, que serien els que s'encarregarien d'atendre els possibles afectats) i d'intendència (on hi hauria aquelles persones que proporcionarien allò que fés falta a la resta de grups, ja fossin coses de tipus material -mascaretes, eines, combustible pels vehicles, etc.- com d'alimentació -entrepans, aigua, llet, etc.)."

Les persones que integren els diferents grups, són voluntaris?

"Sí, són voluntaris. A més, cada grup d'actuació està coordinat per un regidor de l'equip de govern de l'Ajuntament. Cal dir que aquelles que estan integrades en el grup d'intervenció estant cobertes per una assegurança subscrita per l'Ajuntament. I la resta d'integrants dels altres 3 grups són voluntaris del municipi. També s'ha de dir que el grup d'intervenció i el grup dels sanitaris estarien sota les ordres dels bombers que

MUNICIPAL

intervinguessin en un incendi, i serien aquests darrers els que dirien on han d'anar aquells dos grups. Els altres dos grups, el d'ordre i el d'intendència, depenen més directament de l'Ajuntament."

I com es preveu formar a aquests voluntaris?

"Els que s'integren en el grup d'intervenció els formen els mateixos bombers a través de diferents cursets. La majoria dels voluntaris d'aquest grup ja van assistir a un curset l'any 1996, i aquest any se'n farà un altre. En aquests cursets s'aprèn a com comportar-se davant un foc, com atacar-lo, com utilitzar les mànegues d'aigua, etc. Pel que fa als voluntaris del grup sanitari dependran dels caps sanitaris, igualment com els voluntaris dels grups restants, els quals, més que res, hauran d'actuar de forma coordinada per fer front correctament allò que pugui ser necessari."

Aquest PAM distingeix diferents tipus d'actuacions en funció de si l'incendi es produeix en el nucli urbà, en una zona forestal o en una urbanització?

"El PAM abasta tot el terme municipal. Després hi ha els Plans d'Autoprotecció (els PAU), que preveuen la intervenció

en zones de risc com poden ser el cas de les granges o de zones habitades situades enmig de masses forestals (seria el cas de les urbanitzacions). En aquest mateix sentit, el PAM també preveu tots aquells recursos dels quals disposa el municipi, en el sentit de coordinar-los i fer-los el màxim d'efectius. Així el PAM no coordina els Bombers, els Mossos d'Esquadra, la Creu Roja, etc, però si pot coordinar l'actuació de persones integrades en l'Agrupació de Defensa Forestal (ADF), la dels voluntaris municipals o la de la sanitat municipal".

Des del PAM com es preveu la coordinació amb els cossos policials (Mossos d'Esquadra, Guàrdia Civil), Protecció Civil i Bombers?

Davant un incendi forestal, hi ha diferents nivells d'actuació. Hi ha un nivell 0 (un incendi molt petit), davant el qual s'informa el responsable municipal, o sigui l'alcalde, però no genera cap nivell d'actuació. Després hi ha el nivell 1, que és quan un incendi pot ser no controlat inicialment i a prop seu, en un radi d'un quilòmetre, hi ha una zona habitada (la majoria dels incendis són d'aquestes característiques). En aquest cas, s'activa el nivell 1 d'actuació del PAM i es forma un Comitè d'Emergència Municipal,

on hi són presents l'alcalde, el regidor de governació, la resta de regidors de l'equip de govern municipal (els quals s'encarreguen de feines específiques), el tècnic del PAM, un membre de l'ADF, un responsable del voluntariat local, un responsable de la Creu Roja i un del Centre d'Assistència Primària (CAP) local. Aquest comitè recomana a l'alcalde sobre allò que s'hauria de fer en cada moment. De la mateixa manera, quan s'activa el nivell 1, aquest fet es posa immediatament en coneixement dels responsables del Departament de Governació i dels bombers, establint-se una relació directa entre ells i l'Alcalde, que és en realitat qui activa el nivell 1 del PAM. A partir d'aquí, són els bombers els qui, des d'aleshores, diuen cap on ha d'anar el grup d'intervenció municipal. Amb tot això, el que es vol aconseguir és evitar el que

va passar fa uns anys quan, davant un incendi, tothom hi va posar molt bona voluntat però, per manca d'una bona coordinació, es varen perdre molts esforços. Aquesta bona coordinació és el que es vol aconseguir amb el Comitè d'Emergència Municipal, en el qual el responsable de cada grup que preveu el PAM assessora a l'alcalde, i a la vegada, transmet als membres del seu grup allò que s'hauria de fer en cada moment determinat."

D'aquest PAM qui en té coneixement?

"Un cop va ser redactat, el Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya va ser qui el va aprovar. Un cop va ser aprovat, fou presentat a tots els funcionaris municipals perquè el coneixessin i tinguessin clar la manera d'actuar davant una possible emergència.

ARA FA 3 ANYS DEL GRAN INCENDI QUE VA AFECTAR LA NOSTRA COMARCA

Foto: J. Guiolà

L'estiu de 1994, concretament dels dies 10 al 13 d'agost, es va produir un dels incendis forestals més importants dels darrers temps a la nostra comarca. Al migdia del dia 10 es van iniciar dos focs: l'un a Gualba i l'altra a Santa Coloma de Farners, aquests dos focs, i mercès a unes condicions especialment propícies pel foc (sequetat dels boscos, baixa humitat i vent de ponent) varen agafar ràpidament unes proporcions extraordinàries. Això va fer necessària la intervenció d'un important contingent humà encapçalat pels bombers, però que comptà també amb la participació de centenars de voluntaris, molts d'ells arbuciençs. La proporció d'aquests incendis, més encara tenint

en compte que, també, i al mateix temps, es va iniciar un altre foc en el sector de Palafoles-Tordera, va posar en evidència la manca de suficients recursos contra incendis per part de

l'administració, i la necessitat de millorar la coordinació entre els diferents estaments implicats: comandaments de bombers, Ajuntaments i col·lectius de voluntaris.

Va ser la constatació d'aquestes mancances, la que en bona mesura va accelerar la redacció del PAM a la nostra Vila.

JORDI TURA

Paral·lelament, també va ser presentat a l'ADF, a l'agrupació local de Creu Roja i al personal sanitari del CAP, així com a tots aquells voluntaris municipals que, passats els focs de l'estiu de 1994, varen comprometre's a ajudar davant un cas d'emergència semblant. Finalment, només resta presentar-lo públicament perquè tots els arbuciençs el puguin conèixer, cosa que es pensa fer ben aviat a través d'un acte públic. Sobre el tema dels PAUs, hores d'ara es pot dir que, a nivell municipal, s'ha aprovat el PAU de la urbanització "Els Colls", i properament s'aprovaran els PAUs de les urbanitzacions de Pujals i de la Plana. Al costat de tot aquest

procés, s'ha portat a terme un segon curs de formació pels voluntaris municipals, el qual també servirà per a formar aquells voluntaris que resideixen en les diferents urbanitzacions del poble. A tot això s'hi ha de sumar el fet que, possiblement, es farà un simulacre d'incendi en una urbanització, simulacre que tindria lloc aquest estiu. Tot plegat, més la presentació pública del PAM, vol servir perquè tot quedi ben fresc per a la gent, ja que si la presentació tingués lloc a principis d'any en lloc d'abans de l'estiu, la majoria de persones ja no se'n recordarien".

JORDI GONÍ

PLA D'AUTOPROTECCIÓ DE LA URBANITZACIÓ "ELS COLLS"

Optimitzar els recursos i saber com actuar davant de qualsevol tipus d'emergència són uns dels eixos principals del Pla d'Autoprotecció de la urbanització "Els Colls". Miquel Flotats, Joan Soler i Ramon Pons, membres de la Comissió de Prevenció del foc d'aquesta comunitat, expliquen que "després d'incendi del 94, van creure oportú crear un pla operatiu basat en la rapidesa en l'atac i en la coordinació de tots els efectius per protegir el bosc, les persones i els seus béns".

Després dels focs del 1994, a la comunitat "Els Colls" va sorgir una iniciativa de M. Flotats, R. Pons i J. Soler que proposava "prendre certes mesures i organitzar-se per tal que davant d'un incendi o de qualsevol altra emergència tots els membres de la comunitat sabiguessin com actuar, optimitzant temps, esforços i recursos". La proposta va sorgir, doncs, molt abans que la Generalitat aprovés un decret que obligava a prendre mesures en totes les urbanitzacions per saber com actuar en casos d'emergència.

El primer que van fer va "ser reunir-se amb la resta de veïns per decidir com s'organitzarien. La comunitat "Els Colls" va fer un pressupost dels efectius que caldrien. I es van comprar mànegues i llances, i es van instal·lar set hidrants. Es va netejar i clarejar el bosc en 25 metres de perímetre de la urbanització, comptant sempre amb el suport i l'autorització de Joan Riera".

anteriorment han assistit a uns cursos contra incendis". Per això, M. Flotats, R. Pons i J. Soler diuen que "tots els veïns de la comunitat saben ja com actuar en cas d'una emergència real.

Així, en cas d'alerta, primer es reuneixen en una masia i es posen en contacte amb l'alcalde, que és el màxim responsable de l'actuació, i que rebra assessorament dels membres del Comitè d'Emergència Municipal. Immediatament, es posarà en contacte amb els bombers per guiar la intervenció que es durà a terme al municipi".

El PAU de la urbanització "Els Colls" és el primer que s'aprovà, de les diferents urbanitzacions ubicades en el terme municipal d'Arbúcies, encara que a curt termini es preveu que finalitzi la redacció de la resta de plans de les altres urbanitzacions.

Els membres d'Els Colls estan ara a l'espera que la Generalitat aprovi el projecte que han dut a terme amb la col·laboració de Rufi Mulero, tècnic del Pla d'Emergència Municipal. Les seves esperances estan posades en

què la Generalitat els concedeixi el nivell-A dels PAU, que significa una zona sense perill. Si el nivell que els hi atorguessin fos el B voldria dir que, en cas de perill, s'hauria d'evacuar a tots els membres d'aquesta comunitat i la urbanització quedaria més desprotegida.

NURI CASANOVA

Joan Soler

Ramon Pons

Miquel Flotats

Des de Ràdio Arbúcies

DES DE L'EMISSORA MUNICIPAL

Passades les Enramades, el cos demana gresca i ganes de prendre la fresca. Nosaltres també no-tem aquest impuls per prendre el carrer i un refrigeri defugint l'ambient asfixiant i xafigós de l'estiu. És per això que a la Nostra Programació l'accent està posat al damunt de la música i les cites a cegues. I com que tenim vocació de obrir-nos a tot i a tothom, us expliquem a la **Radio-Grafia**, quines activitats porta a terme l'emissora fora dels seus estudis. Arrodonim el nostre apartat radiofònic dins de **PERXADA** amb **La Fitxa Tècnica** d'un programa agoserrat i recentment guardonat, **Mal Gust** (el programa). Ens voleu acompanyar...?

LA NOSTRA PROGRAMACIÓ: ESTIU '97

107.6 , LES MILLORS PER CAPBUSSAR-SE AQUEST ESTIU...

Qui sap que el 107.6 són les xifres màgiques que donen freqüència a la nostra emissora? Els números màgics i musicals que, tot sovint, i des d'un racó del dial, són protagonistes de les nostres estones de ràdio. Aquest estiu però, volem que 107.6 siguin molt més que un punt de trobada entre nosaltres i els oïdors. Aquest estiu pretenem que, acalorats, ens deixem atrapar per les ones expansives de la ràdio del nostre poble i al mateix temps que poguem refrescar-nos a les ones del 107.6... Pretenem que els oients es remullin amb les ofertes musicals més fresques, que es llencin de ple al nostre dial i gaudeixin sota el sol de l'estiu de les moltes ofertes que els proposem des de la ràdio, en definitiva, que aquest estiu, facin una capbussada amb nosaltres.

ELS PROGRAMES...

És temps de vacances... i nosaltres encara que també ens agradaria fer-ne, hem escollit la ràdio per passar-hi la calor. La gent s'engresca amb idees noves, amb clares tendències musicals al llarg de les nostres hores de producció pròpia, hores atepides principalment al capvespre del divendres i del dilluns, i al llarg de tot el dissabte. Perduren també programes clàssics com el mereixedor del premi al millor programa del 96, **Mal Gust**. També segueix a la franja de dilluns al vespre el veteraniíssim **Tu Manes**, i no parlem del despertador sardanístic del dissabte, el **Compàs de Coblà**.

Reciclat en música hem preparat la millor selecció per als oients, per als amants de la música dels 80, al dissabte els proposem una capbussada, la més gran. Als nostàlgics els proposem també un temps al nostre costat, un temps per reviuire les sintonies dels 60 i dels 70 que van marcar alguna època de la nostra vida. A les nostres ones també hi ha lloc pel rock en català, pels èxits del moment, per les tertúlies, pel cinema...

LES CITES A CEGUES...

I encara us direm més... la ràdio de nou, aprofita aquests mesos d'estiu per sortir al carrer i fer-se més íntima amb els seus... és per això que probablement ja deveu conèixer la nostra oferta... la de la cita a cegues!. Un Sopar íntim, una parella que no coneixem fins el moment abans d'entrar al restaurant... i una nit per endavant que pot acabar de la forma més inesperada... "allò de no saber amb qui soparàs és una sensació irrepètible", a la pròxima em tornaré a apuntar perquè ha estat genial", són frases que van recollir-se en finalitzar els sopars del 14 de juny entre les prop de 40 persones que van participar-hi. Però el 14 de juny només va ser la primera cita a cegues, la segona ha estat prevista pels voltants de juliol i encara se'n prepara una altra pel final de l'estiu... aquesta però d'una forma diferent.

Si vols anar de cita a cegues, si vols conèixer a la perfecció la nostra programació, o si senzillament vols assedegar-te aquest estiu, fes una capbussada amb nosaltres a les ones del 107.6, les de Ràdio Arbúcies.

CARLES FERRER.

LA "RÀDIO-GRAFIA": LA RÀDIO FORA DE L'ESTUDI...

Un medi de comunicació, com la ràdio, pot semblar un món reduït a l'espai físic de quatre parets blanques d'unes simples habitacions i amb un seguit d'aparells interconnectats. Res més lluny de la realitat. Veritablement a l'hora d'afrontar bona part de les activitats d'una emissora, estan més lligades al seu entorn social i cultural al carrer que al d'uns pocs metres quadrats d'espai en un estudi.

Aquesta feina exterior pot tenir diverses vessants. La podem tenir a nivell d'institució en la infinitat de reunions que cal mantenir amb patronats i consells municipals (de cultura, d'esport, d'ensenyament...), participació en entitats que reclamen algun tipus de col.laboració en activitats conjuntes (Consell de Jovent...), convenis d'intercanvi de serveis o de promoció mútua amb d'altres medis de comunicació (Ausona, Perxada, Vereda, COM, RNE a Catalunya, d'altres emissores municipals,...), convenis de col.laboració en la programació pròpia (espais cedits pel Bisbat de Girona, El Museu Etnològic del Montseny, L'EFA, els Jubilats d'Arbúcies, etc...), i una llarga llista de col.laboracions puntuals en infinitat d'espais que no necessiten de cap protocol i que amb una simple trucada i posada d'acord s'han dut a terme.

La part més visible de les activitats de cara a la gent i fora d'un estudi, són les programacions especials, dedicades a cobrir informativament un determinat esdeveniment que per la seva especial importància, reclama més protagonisme i mouen molts recursos tècnics i humans (La ràdio al carrer durant les Catifes de Flors, programacions especials d'eleccions municipals, els espais de celebració dels aniversaris de l'emissora, etc...). Hi ha d'altres vegades que cal desplaçar menys mitjans

(un simple telèfon mòbil), però també exigeixen un equip de gent lluny dels estudis (partits de futbol, bàsquet, actes culturals, entrevistes, etc...) tant si és en espais en directe o en enregistraments. Tampoc sempre la finalitat de les activitats organitzades ha de tenir com a objecte principal la retransmissió del mateix, hi ha concerts promocionals, col.laboracions comercials i

actes festius o fins i tot pedagògics pels mateixos col.laboradors (cursos d'aprenentatge i/o reciclatge, sopars de germanor, les Jornades de Ràdio, conferències relacionades amb el món de la ràdio, etc...), i que també tenen una feixuga tasca de preparació i realització fora de l'àmbit físic dels estudis.

JORDI SOLER

Foto realitzada i cedida per: Quim Arimany

La Fitxa tècnica

"MAL GUST (EL PROGRAMA)"

Programa:

"Mal Gust (El Programa)"

Horari i durada:

Tots els divendres de 8 a 9 del vespre. El programa porta més de tres anys en al graella de la programació.

Equip:

Control tècnic, vies de so i direcció, Gerard Masnou; locució, Josep Masnou (Cal dir que no són parents).

Format del programa:

Programa musical especialitzat en música més o menys alternativa que difícilment es pot etiquetar, dividit en dues parts. La primera dedi-

cada a les novetats més importants d'arreu del món, i la segona als clàssics indiscutibles (segons el criteri dels responsables del programa), tot adobat amb els comentaris i l'estil molt personal del conductor i veu del programa, Josep Masnou.

El comentari:

Mal Gust (el programa), ha estat el guanyador de la primera edició dels premis concedits per l'emissora al millor programa per votació popular, en la festa-ball que l'emissora va celebrar amb motiu del seu 12è aniversari el dia 19 d'abril al poliesportiu. L'equip del programa no s'ha limitat a realitzar el programa, sinó que ha creat les seves pròpies samarretes, i

ha editat una revista paral·lela anomenada "Fanzine", que apareix publicada mensualment on s'hi pot trobar informació musical (La crítica dels Cannibals, una llista d'èxits i de clàssics, i un monogràfic dels grups que més despunten), i també s'hi pot trobar informació sobre videojocs i la secció "El racó d'en Paco". Aquesta revista compta amb altres col·laboradors de l'emissora que no participen del programa. Textualment expliquen amb modèstia que "... La gent de Mal Gust intentem fer un programa fresc i sobretot lleuger d'escoltar, on la música és la principal protagonista. Intentem de millorar dia a dia amb la intenció d'arribar a la perfecció". Per acabar ells es defineixen i declaren en to solemne i dràstic "...Nosaltres mateixos ens hem imposat la norma de no posar mai música nacional, ja que creiem que no està a l'alçada de la majoria dels grups internacionals...", i amb això hi sobren més comentaris.

GERARD MASNOU,
JOSEP MASNOU
I JORDI SOLER

Foto cedida per: L'equip de Mal Gust.

ACTIVITATS ESCOLARS *Ensenyament* A ARBUCIES

L'esdeveniment més destacable d'aquests darrers mesos pel que fa a l'ensenyament és, sens dubte, l'obtenció d'un dels premis Baldiri Reixac per part del CEIP Dr. Carulla. Enhorabona! Des de fa dinou anys, aquest és el guardó més important que es concedeix a escoles de tot l'àmbit dels Països Catalans. Aquesta notícia alhora dóna més rellevància a les activitats quotidianes que queden reflectides en els diversos articles que aporten persones vinculades als centres educatius: el primer curs d'escolarització de nens d'un any a "El Jardinet", el comiat de l'EGB, les colònies i el teatre escolars i les sortides professionals a partir de l'Institut.

ELS PETITS DEL JARDINET: ENS ESTRENEM! SOM ELS MENUTS DE LA COLLA!

Aquest curs escolar 96-97 és el primer any, des que funciona la Llar infantil municipal "El Jardinet" - ara fa 12- que l'Ajuntament, els pares i les mestres hem tirat endavant el projecte que els petits d'un any poguessin venir a la Llar. Abans de començar ens fèiem moltes preguntes: com aniria?, com s'adaptarien?, si plorarien molt, si podrien dormir... Ara ja tenim respostes. Tal i com ens pensàvem: l'aula d'un any ha funcionat molt bé. El primer repte era l'adaptació: els petits ploraven, uns més que els altres, uns caminaven i els altres no, uns pares i unes mares una mica angoixats, d'altres no se'ls notava tant,

etc... De mica en mica es normalitza la situació i ara fa goig veure com els petits disfruten de l'estada a la llar d'infants. Ja no se senten tants plors i la riulla es fa més evident dia a dia.

- Ja hem passat l'adaptació. Visca! - pensem les mestres. Tot seguit us explicarem algunes activitats que fan els menuts, perquè els petits també fan els seus aprenentatges i volen desenvolupar la seva imaginació, el seu vocabulari, la seva mobilitat, la seva creativitat i moltes altres coses. Arriba la tardor i tots recullen les fulles del pati i hi experimenten: les miren, les toquen i fins i tot algun

se les posa a la boca. El temps passa de pressa i cal assajar la representació de Nadal, que farem tots plegats, però els petits tenen el seu paper. I renoi si el fan! Van quedar "angelicals". Oi, que ho varen fer bé? Els petits s'espavilen i de mica en mica aprenen a enganxar gomets, a pintar amb les mans, amb els rodets, amb els pinzells, a cantar, a escoltar, a menjar sols, a beure aigua amb el seu got... També celebrem la festa del Carnestoltes i tots ens disfressem i fem la rua. Ara ja tots caminen! Per Sant Jordi, ells també volen fer un present i pinten una rosa per a la mare i fan

un dibuix per al pare. Tots plegats fem una exposició al pati de "El Jardinet". Arriba la primera excursió, petits i grans anem a Sant Hilari. En aquesta sortida els nens i les nenes experimenten i observen animals: com són, com caminen. Veiem flors, plantes i fan moltes troballes. Juguem, mengem i fem migdiada. Després berenarem i tornarem a Arbúcies ben contents i ben cansats. Bé, i sense adonar-nos, els més petits de "El Jardinet" aviat passaran a ser els grans de la colla.

CARME ISERTE I PITI
RIUMALLÓ,
mestres de "El Jardinet".

Els grans i els petits de "El Jardinet" celebrant Sant Jordi.

Els més petits el dia de Carnestoltes.

Fotos: Arxiu Jardinet.

COLÒNIES ESCOLARS

Colònia:

Establiment fundat per ciutadans d'una nació que han poblat una terra allunyada de llur pàtria a la que continuen pertanyent.

Colònia escolar:

Edifici o edificis on hom instal·la durant una temporada, un determinat nombre de noies i nois en

edat escolar, per completar llur educació i fer-hi salut.

La definició abans esmentada, deixa molt clar quines són les finalitats d'unes colònies escolars. Gràcies a Déu, els nostres alumnes disfruten d'un excel·lent estat de salut física com molt bé saben els monitors i mestres que van

Colònies 95. Alella.

de colònies, ja que fan un desplegament d'energia gairebé inexhaurible, hauríeu de veure'ls amb quina facilitat s'enfilen a les lliteres.

Ara bé, el que els mestres considerem molt important d'unes colònies, és el complement que comporta

en l'educació dels nostres alumnes, ja que és el lloc i uns moments escaients on poden treballar i desenvolupar unes activitats i uns valors, com poden ser: la companyonia, la solidaritat, l'esperit d'equip,...Són uns dies on el nen/-a deixa de ser el

Foto: Arxiu Col·legi Vedruna

PREMI BALDIRI REIXAC PER A L'ESCOLA PÚBLICA D'ARBÚCIES.

La delegació del CEIP Dr. Carulla al palau de la Generalitat amb el diploma del Premi Baldiri Reixac.

Foto: Arxiu M.A. Benavent

El Centre d'Educació Infantil i Primària Dr. Carulla d'Arbúcies ha estat distingit amb un del PREMIS A ESCOLES BALDIRI REIXAC, que en la seva XIX^a edició han estat concedits per la Fundació Jaume I, amb el patrocini honorífic de la Generalitat de Catalunya i l'assessorament de la

Delegació d'Ensenyament del Català d'Òmnium Cultural. Aquests premis, destinats a "l'estímul i reconeixement de l'Escola Catalana", en la modalitat de premis a escoles es concedeixen anualment a 12 centres d'arreu dels Països Catalans i dels nivells d'ensenyament infantil, primari i secundari.

El premi destinat al CEIP Dr. Carulla d'Arbúcies és de 500.000 ptes, però més enllà de la dotació econòmica - la qual sempre és d'agrair - cal destacar el valor simbòlic que suposa aquest premi, entenent que és un reconeixement explícit a la feina feta durant un grapat d'anys per part de moltes de les persones que

conformen l'escola. Cal anomenar: l'alumnat, primer destinatari i principal beneficiari d'aquests esforços; les mares i pares que recolzen i potencien aquest treball; les institucions i entitats que donen suport i ajuden a integrar l'escola en el seu entorn; i, evidentment, l'equip de mestres engrescat en la renovació pedagògica, il·lusionat en la tasca de cada dia, interessat en arrelar l'escola al poble i al país i afrontant amb professionalitat la millora de la qualitat educativa.

D'altra banda, aquest premi és també un estímul a continuar treballant en aquesta línia i afrontar amb optimisme els reptes que es plantegen a l'escola i a l'educació a les portes del tercer mil·lenni.

ARQUIMBAU,
mestre del CEIP Dr. Carulla.

Colònies 96. Alt Empordà.

Foto: Arxiu Col·legi Vedruna

EL TEATRE A L'ESCOLA

El maig de 1994 l'Institut internacional de Teatre de la Mediterrània, convocava a la ciutat de Mitilene de l'illa de Lesbos, Grècia, unes jornades sota el títol "La importància del teatre a l'ensenyament".

D'aquesta manera, l'Institut constata la inquietud comuna dels països del Mediterrani entorn d'aquest tema i la necessitat de considerar seriosament la funció del teatre a les escoles.

I és que el tema és prou important com per tenir en compte el que diuen molts professionals del teatre: "Si els pedagogs i les pedagogues fossin

centre d'atenció que acostuma a ser en el sí de la família i lluny d'aquesta ha d'aprendre a conèixer amb els altres, a compartir i a cedir el que ell/ella vol o desitja i adaptar-se a la voluntat del grup. Durant les colònies el nen disfruta d'uns dies d'esbarjo

lluny dels aspectes purament acadèmics en què es troba a l'escola. Es dona més importància al saber jugar bé, al ser autosuficient, al saber relacionar-se amb els companys, a saber ajudar, saber compartir,... Sols resta dir-vos que per

part dels mestres, malgrat les hores perdudes, l'angoixa i la responsabilitat, la valoració de les colònies, sempre és positiva.

DOLORS PLANAS I COSTA,
mestra del Col·legi Vedruna.

El passat 5 de juny, vint-i-dues persones - mestres del Col·legi Públic Dr Carulla, representants dels pares i el representant del personal de serveis al Consell Escolar, membres de la junta de l'APA i el regidor d'Ensenyament i Cultura de l'Ajuntament - varen assistir al lliurament dels PREMIS BALDIRI REIXAC d'enguany. L'acte, presidit pel Conseller de la Presidència en nom del President de la Generalitat de Catalunya, es va celebrar en el marc del saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat de Catalunya, on es fan les recepcions per celebrar els més destacables esdeveniments polítics i culturals i els grans èxits esportius catalans. L'acte es va iniciar amb un parlament del pedagog Joan Triadú, president del Comitè organitzador, el qual va destacar que amb la concessió dels premis es pot demostrar

una continuïtat en la línia de la millor tradició pedagògica catalana de principis de segle, estroçada amb la dictadura. Seguidament, el director del Museu d'Història de Catalunya, Josep M. Solé i Sabaté, va argumentar la importància que té el coneixement del passat per a la pervivència d'un país i per afavorir la convivència de les persones de diverses cultures i procedències que hi resideixen.

En el moment del lliurament del diploma acreditatiu i del taló, el secretari del jurat va llegir un breu text on es deia que es concedia el premi al CEIP Dr. Carulla d'Arbúcies "Pel procés decidit de catalanització que es va endegar ja fa molts anys, amb un equip de mestres il·lusionat que aconsegueix amb èxit la integració d'alumnes de procedències socials i ètniques diverses.

Una escola de qualitat que participa activament en la vida cultural i festiva del poble".

L'escola Dr. Carulla participa en la convocatòria dels premis des de fa més de 10 anys, amb algun parèntesi, trametent dades i materials diversos entre els quals destaquem el Projecte Educatiu i el Projecte Lingüístic, aquest darrer aprovat el curs passat, i treballs de mestres i alumnes. El darrer mes d'abril l'escola, ja preseleccionada, havia rebut la visita de dues membres del jurat que varen observar amb molta atenció les diverses aules i dependències del centre: les sres. Carme Alcoverro, d'Òmnium Cultural i Rosa Boixaderas de la Fundació Jaume I, ambdues del consell de redacció de la revista Escola Catalana. Segons manifesta Martí Robert, l'actual director de

l'escola, el proper curs el Consell Escolar ja decidirà en què s'inverteix la dotació econòmica del premi, però presumiblement anirà per a millorar la dotació de material.

Els guardons reben el nom de mossèn *Baldiri Reixac*, un mestre gironí del segle XVIII que va escriure un tractat de pedagogia en català titulat *Instruccions per a l'ensenyança de minyons*, del qual només del primer volum se'n publicaren més de set edicions.

JP
Mestre CEIP Dr. Carulla

Els Moliners de Betlem.

Foto: Lúdia Tayeda.

conscients de fins a quin punt la pràctica teatral fa que un alumne s'obri i evidenciï d'una manera clara aspectes personals, sentiments, mancances, problemes psicològics i motrius, exigirien més sovint que es fes teatre a les escoles per enriquir més l'alumnat i la vida cultural del centre".

Jo mateixa, com a mestra i afeccionada al teatre, m'adono que el teatre

sedueix els infants i que tota aventura teatral és bona, sempre i quan estimuli la creativitat. A més el teatre desvetlla en els nens i les nenes el sentit del treball col·lectiu, l'educació de la sensibilitat, el descobriment de la paraula com a eina real i necessària per a la comunicació i potser, al final de tot, una vocació pel teatre, com a espectador o com a treballador d'aquest.

ADÉU VUITÈ, ADÉU!

Amb la promoció d'alumnes que aquest curs finalitza vuitè, s'extingeix el pla d'estudis d'EGB (ensenyament general bàsic) iniciat durant la dècada dels setanta. Finalment es completa una reforma que s'ha anat implantant progressivament des del curs escolar 91-92: incorporació d'alumnes de 3 anys als centres públics, canvis de programes oficials i en l'organització del

centres d'educació infantil i primària, canvi de denominacions, per exemple el Col·legi Públic ha passat a denominar-se Centre d'Educació Infantil i Primària, i finalment, la desaparició dels cursos setè i vuitè amb l'escolarització de l'alumnat a partir dels 12 anys a l'IES.

Per les aules han passat estudiant EGB una vintena de promocions de nois i

Nadal 96.

Foto: Arxiu Vedruna

Fer teatre, per què? No és fàcil respondre aquesta pregunta, però potser amb tot el que he dit fins ara podré engrescar a algun mestre a preparar un petit taller de teatre.

Això és el que venim fent des de fa uns quants anys al col·legi Vedruna. I el fruit d'aquesta pràctica teatral són petites representacions a les quals hi són convidades les famílies dels nens i nenes.

Durant aquest curs 96-97, les mestres del Cicle Inicial hem preparat amb els nens i nenes la representació del conte "Busquem un nou planeta", feta el dia 7 de juny en el teatre del Centre. Tots els pares i mares van ser testimonis del resultat d'un esforç col·lectiu i d'una força de voluntat individual mereixedora de tota

lloança.

Les mestres, hem comptat amb l'ajuda de la Pepi Casanova, una bona col·laboradora i coreògrafa, i desitgem que el públic disfrutés de la vetllada alhora que els nens i nenes de Cicle Inicial s'ho passaren d'allò més bé interpretant el seu personatge i deixant volar la imaginació.

Endinsem-nos en el món del teatre, deixem-nos portar de la seva màgia i seducció i potenciem el teatre dins el món de l'ensenyament, perquè difícilment podrem aconseguir que els teatres s'omplin, que el nivell de qualitat dels espectacles augmenti, si no existeix aquesta força de soca-ser.

LÚDIA TAYEDA,
mestra del Col·legi Vedruna.

noies. I a finals del curs 1996-97 ens acomiadem dels darrers que han seguit aquest pla. Però no ens podem imaginar aquests anys com una cosa uniforme ja que l'ensenyament ha anat evolucionant. La metodologia i els continguts s'han anat adaptant amb els canvis socials. De fet, la mateixa Reforma és una adaptació de tot el sistema educatiu a

les necessitats de la societat actual. I si veiem problemes, hem de buscar les causes més en la manera que s'han aplicat alguns dels seus principis que no en el projecte inicial de reforma.

Els mestres ens hem anat adaptant en la mesura que l'organització del centre i els programes ho permetien. Sovint hem aplicat i fins i tot experimentat projectes

Treballant al laboratori.

Fotos: J.P.

Alumnes de la darrera promoció de 8è.

Fotos: J.P.

abans que sortissin lleis que apuntessin cap aquell sentit. En molts moments, tot s'ha de dir, hem rebut el suport de l'APA i de l'Ajuntament, la qual cosa ha estat molt important.

Ara diem adéu al darrer vuitè.

Enrera quedaran les sessions diàries de classe, les estones d'esbarjo, les activitats de laboratori, les estones davant els ordinadors...

Enrera quedaran les visites a museus, com el de la Ciència, el Marítim, el d'Història, el Molí Paperer ... i, sense sortir de casa, el de La Gabella. Recordarem amb afecte el viatge pel port de Barcelona amb "Golondrina", el recorregut per conèixer el Modernisme, l'estada a l'alberg d'Olot, les caminades i les anades amb bicicleta, la setmana a la Cerdanya a aprendre a esquiar. Aquestes

activitats, i moltes altres que podria enumerar, s'han anat repetint durant molts anys i la feina ha anat repartida entre els diferents mestres que hem impartit els cursos de setè i vuitè que ara quedaran en el record. També quedarà en la memòria de mestres i alumnes la parada de roses i llibres per sant Jordi, l'organització del bar de la festa de fi de curs i ocasionalment alguna representació de teatre.

Totes aquelles vivències, ja formen part del passat dels que les hem compartit. És bo que cadascú retingui el millor record dels fets viscuts, però a partir d'ara el futur està en la nova educació infantil i primària i en l'ensenyament secundari.

JORDI PUJADAS,
mestre del CEIP Dr Carulla.

MÉS ENLLÀ DE L'ESO

L'Ensenyament Secundari Obligatori, l'ESO, fa dos anys que s'aplica al nostre poble, a l'IES Montsoriu.

Nosaltres, la primera promoció arbuçiana, acabarem pròximament la secundària i un gran ventall de possibilitats s'obre davant nostre.

Durant aquests dos cursos, tercer i quart, cadascú ha tingut l'oportunitat de configurar-se el seu propi camí mitjançant els crèdits variables. S'ha de tenir en compte que l'ESO s'ha creat per tots els alumnes, amb més o menys capacitat, perquè estudiem fins als setze anys i a partir d'aquí decidim continuar els estudis o anar a treballar, ja que tant si se supera com no l'ESO, amb aquesta edat es pot accedir al món laboral.

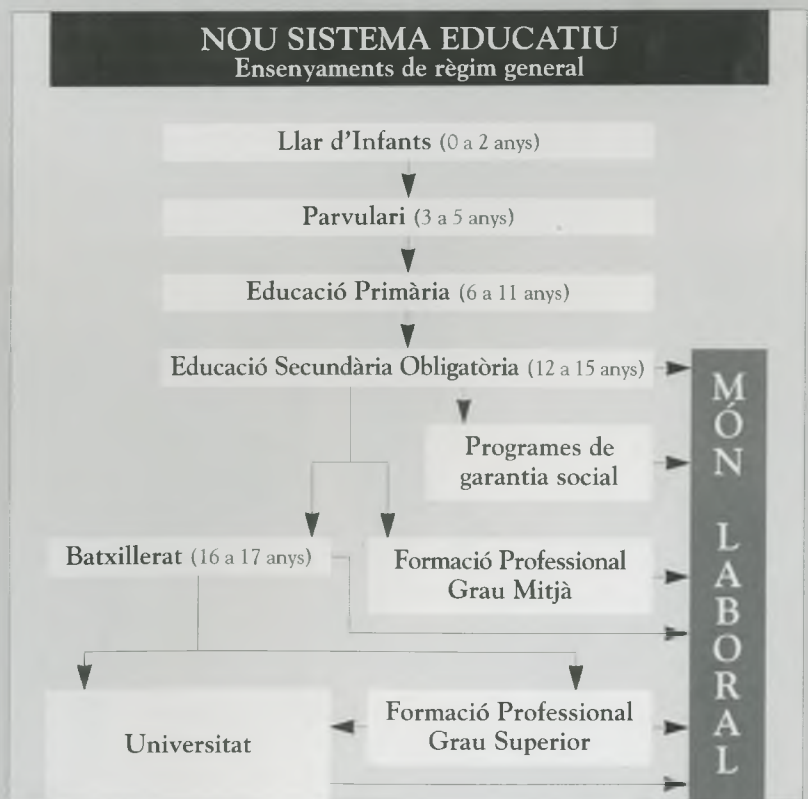
Ara, arriba el moment de triar. Tot i això, si no has obtingut el graduat de la secundària pot ser que hakis de repetir curs i deixar la tria per l'any que ve. Les altres tres sortides es basen a adreçar-se directament al món laboral, optar per estudiar cicles formatius de grau mitjà, o bé fer el batxillerat.

Els Cicles Formatius de grau mitjà són la nova formació professional. Un cop acabats, no hi ha continuïtat en els estudis, sinó que condueixen a trobar una feina. En el nostre institut, malauradament, encara no se

n'ofereix cap, però esperem que aviat poguem recuperar els mòduls d'electromecànica i d'administratiu. Ara, però, si algú vol cursar aquests estudis s'ha de desplaçar a localitats com Blanes, Santa Coloma de Farners, Lloret, Girona, Anglès o Vic. L'altra opció d'estudis és el batxillerat. Segons el camí que t'hagis anat configurant durant la secundària, pots triar l'especialitat que més t'agradi. Aquestes branques són quatre: Humanitats i Ciències Socials, Ciències de la naturalesa i la salut, Tecnologia i Arts. Les tres primeres opcions es poden cursar aquí, a l'IES Montsoriu, però l'opció d'Arts s'ofereix a Vic, Lloret, Olot o Mataró (el curs següent també s'ofereix a Girona).

En el futur, encara que queda molt lluny, i un cop hàgim acabat el batxillerat, podrem escollir entre passar unes proves d'accés i entrar a la universitat o fer Cicles Formatius de grau superior, que són ensenyaments professionals superiors i que porten directament al món del treball.

ALUMNES DEL CRÈDIT VARIABLE
APRENDRE A ESCRIURE,
AMB IMMA ARUMÍ,
professora de l'IES Montsoriu.

Sistema educatiu i vies de sortida al món laboral.

CREACIÓ D'AQUESTA ENTITAT

Els antecedents de la Secció fotogràfica s'originen l'any 1965, amb el primer concurs fotogràfic organitzat pel col·lectiu Joventut d'Arbúcies. Aquest concurs, que es

continuarà convocant uns quants anys, constava de dues modalitats: tema Arbúcies i tema lliure. L'exposició de les fotografies es feia a la biblioteca de "la Caixa".

El gener de 1978 persones vinculades a aquests certàmens fotogràfics funden la **Secció fotogràfica Centre d'Arbúcies**.

Des de l'any 1985 som socis fundadors de la Foto Lliga-Interclubs gironins, amb molt bona participació per part dels nostres associats i havent guanyat el concurs diversos anys. Anualment exposem les fotografies guanyadores.

També algun dels nostres associats han participat en concursos a nivell estatal i han guanyat diversos premis.

Una altra de les activitats que portem a terme, des de fa dos anys, és fer un curs de fotografia en col·laboració amb l'Escola d'adults.

També han col·laborat en les següents publicacions: Revista PERXADA, llibre de les festes de la comarca de Girona, llibre Guies del Montseny, Arbúcies cristiana i un llibre sobre el castell de Montsoriu.

L'activitat principal és organitzar exposicions. Tot seguit les detallem:

EL MAR	1989 Arbúcies
EL MAR	1989 Olot
CARNAVALS DE VENÈCIA	1990 Arbúcies
CARNAVALS DE VENÈCIA	1991 St. Julià de Vilatorrada
CARNAVALS DE VENÈCIA	1991 Palamós
CARNAVALS DE VENÈCIA	1991 Blanes
CARNAVALS DE VENÈCIA	1991 Olot
CARNAVALS DE VENÈCIA	1992 Hostalric
CARNAVALS DE VENÈCIA	1992 Banyoles
MONTSENY VESSANT NORD	1991 Arbúcies
MONTSENY VESSANT NORD	1991 Florac
MONTSENY EN GENERAL	1992 Arbúcies
MONTSENY EN GENERAL	1992 El Brull
VISIÓ FOTOGRÀFICA DEL MONTSENY	1993 Arbúcies
TEMA LLIURE	1994 Arbúcies
FOC I FLOR	1995 Arbúcies/Sant Hilari
100 ANYS DEL CENTRE	1996 Arbúcies
CARNAVALS	1997 Arbúcies

ACTIVITATS QUE FA AQUESTA ASSOCIACIÓ.

Fins l'any 1990 s'organitzava anualment el concurs estatal de fotografia, a partir d'aquest any ha passat a ser bianual, i s'intercala una mostra fotogràfica.

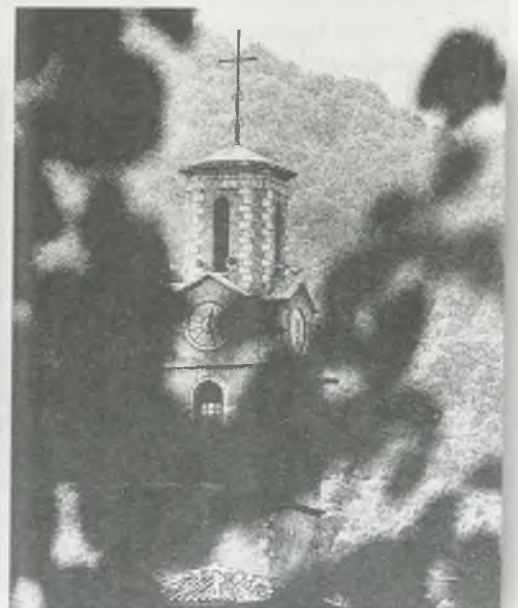
Val a dir, que aquest concurs estatal està considerat com a un dels més importants que es celebren, i a partir d'ell hem donat a conèixer la nostra Vila a tot l'estat.

1970. 1r. premi estatal. Tema: Arbúcies

1972. 1r. premi estatal. Tema: Arbúcies

1975. 1r. premi estatal. Tema: Arbúcies

La col·laboració també s'ha dut a terme en audiovisuals sobre els itineraris del Montseny: natural, rural, industrial, monumental i poètic.

I també col·laboracions puntuals en l'audiovisual "L'home i el Montseny" de la Costa del Montseny; audiovisual 50è aniversari de la Capella i Cases de pagès, per l'arxiu de La Gabella.

RELACIONS AMB LA RESTA D'AGRUPACIONS

Des de fa 6 anys estem associats a la Federació Catalana de Fotografia. A partir de la Foto Lliga, tenim estreta relació amb totes les agrupacions de la comarca gironina. Associats nostres han fet veredictes a diferents

concursos d'altres agrupacions. Som membres fundadors de la futura Associació Gironina d'entitats fotogràfiques

COM AQUESTA AGRUPACIÓ AJUDA A LA RESTA D'ASSOCIACIONS AMB LA SEVA FEINA

- . Col·laboren a dur a terme el concurs de *Viu al Parc* del Montseny, organitzat per les Diputacions de Barcelona i de Girona.
- . S'ha col·laborat amb el concurs dels *Amics del Montseny*.
- . La nostra secció porta a terme, tot el treball fotogràfic

del *Teatre del Centre*.
 . La portada des disc editat per l'*Agrupació Sardanista d'Arbúcies*, és una fotografia realitzada per nosaltres.
 . Som col·laboradors habituals d'aquesta revista.
 . Hem col·laborat amb l'*Associació d'amics del castell de Montsoriu*, en l'elaboració dels pòsters "Salvem el castell".

PROJECTES

- Aquesta associació, ens demostra que disposa d'un teixit ric i viu i ens explica els seus projectes:
- . Organització i participació a la Foto Lliga local.
 - . Participació a la Foto Lliga de les comarques gironines.
 - . Organització de la Mostra fotogràfica i concurs Torre d'Arboç.
 - . Excursions fotogràfiques.
 - . Xerrades fotogràfiques,

sobre temes concrets.

Diversos catàlegs

- . Continuar fent exposicions.
- . Fer un laboratori de blanc i negre per als associats.

Agraïm la col·laboració, una vegada més, de tres dels socis d'aquesta entitat: en Lluís Cuminal, en Josep Camps i en Josep Guiolà.

CARME TORELLO

LA GENISA PLANA I EL PONT VERMELL

Més que un llibre que parli d'un pont, la Genisa ha fet un llibre de records; records d'infantesa i joventut, records d'una etapa de la seva vida que la va marcar, records que té clavats a la memòria, records que fan venir un somriure a vegades, i d'altres indignen.

La Genisa de ca l'Oller, com molts la coneixem, és una mestressa de casa, i això ho dic amb el bon sentit de la paraula. Mestressa de casa com a persona que té cura de la seva llar, i n'està cofoia. Però la Genisa no està tancada dins les quatre parets de casa seva. Sap donar raó i té una opinió formada dels esdeveniments del seu entorn tant polítics com socials, locals o generals, passats o recents,... La Genisa va néixer a Arbúcies, més exactament al carrer del Pont vermell, on va passar la infantesa i la joventut, i va marxar-ne quan es va casar per anar a viure a Breda on encara resideix.

Mai no s'ha enyorat del seu poble natal. Diu que si alguna cosa enyora és viure prop del mar. Si pogués portar la seva casa en un indret marítim ho faria, si no ja està bé on està ara. Potser que molts no la coneguem, però ella està al cas de tot el que passa a Arbúcies, a tothom li queda gravat a la memòria l'etapa d'infant més que la d'adult. Aquells records, aquelles amigues, aquells veïns, aquells indrets. La Genisa té bona memòria i recorda fil per randa la seva vida a Arbúcies, més potser perquè va ser un espai de temps marcat per la postguerra, amb el pare empresonat i molta penúria econòmica, com gairebé tothom.

Li agrada parlar de les escoles, de les mestres amb qui anava, s'ho passava molt bé estudiant, i les mestres li deien a la seva mare que servia per als estudis. Però coses d'aquell temps! La família pensava que per una noia era millor aprendre a

cosir. Quan el pare va sortir de la presó, als seus quinze anys, ja tenia l'ofici de cosidora, i ha passat l'agulla durant molts anys, fins que una malaltia li n'ha privat. Ella sempre havia dit que escriuria un llibre dels seus records, però la família no li'n feia gaire cas, pensaven: ja li passarà! Ho ha complert. Ha escrit un llibre de records de la seva infantesa a Arbúcies i li ha posat com a títol "El Pont vermell". No és estrany el títol, ja que al Pont vermell i amb la seva germana gran "la riera", hi ha jugat tota la mainada dels encontorns durant generacions. M'hi compto jo mateixa. Segons ens ha explicat l'autora

No us faci estrany que no surti la seva foto, per petició expressa, ha preferit que surtis una foto del seu amic el Pont.

Foto: J. Camps

del llibre, tenia por que un cop hagués passat la seva generació no hagués quedat cap constància escrita del que ella recordava, no pretenia fer un llibre d'història, només refer per escrit la seva memòria.

NÚRIA TORT

FOTÒGRAFS D

MÉS DE 30 ANYS A RITME DE FOTO

Aquest és un Dossier una mica especial perquè és bàsicament gràfic. En coordinació amb l'àrea d'Entitats i Persones hem volgut que aquestes 4 pàgines a tot color puguin ser la vertadera expressió dels homes i dones de la Secció fotogràfica del Centre d'Arbúcies. Així, recorrem al tòpic "una imatge val més que mil paraules" i deixem que els fotògrafs i les fotògrafes ens parlin amb el seu llenguatge. Hi ha, a més, un segon objectiu en el present Dossier; volem rendir un petit homenatge als amics de la Secció fotogràfica, que de manera desinteressada i altruista col·laboren número darrere número en la nostra publicació. Dit això només ens queda mirar i gaudir.

'ARBÚCIES:

Text:
CRISTINA ZAMORANO

Tria de fotos:

JOSEP CAMPS, LLUIS CUMINAL I JOSEP GUIOLÀ

Il·lustracions:

FRANCESC MAS

Una vista de Florac

La Secció fotogràfica d'Arbúcies organitza sovint el que anomenen "sortides fotogràfiques". Això els ha servit per conèixer altres països, sobretot França i Itàlia: Ja fa uns anys que visiten els Carnavals de Venècia i ha estat a Florac, Llemotges i Carcassona. A més d'anar a l'estranger també realitzen altres sortides més properes, moltes vegades inspirades per algun tema d'exposició. Aquest és el cas de "Vidres trencats" que volia mostrar una altra cara de la ciutat de Barcelona.

Carcassona

"Vidres trencats" a Barcelona

El Montseny, set dels temes predilectes

Cada any es realitzen a Arbúcies mostres i concursos fotogràfics coordinats per l'associació. Alguns d'aquests concursos són molt participats com per exemple el d'Enramades. Altres temes de concurs han estat: el mar, el Montseny, els Carnavals de Venècia i foc i flor.

La importància del grafisme en qualsevol publicació queda fora de qualsevol dubte i és per això que la

majoria de llibres que s'han publicat a Arbúcies han comptat amb la col·laboració de les fotos de la Secció

del Centre. Cal destacar també la col·laboració continuada de la Secció amb la revista PERXADA. Des dels inicis d'aquesta segona etapa de la revista, la major part del contingut gràfic ha sortit de les càmeres i els objectius de la Secció Fotogràfica i això ha contribuït a fer de

PERXADA un producte de qualitat gràfica indiscutible.

La Secció Fotogràfica del Centre col·labora en la majoria de projectes fotogràfics que tenen a veure amb el Motseny. Han realitzat l'itinerari romànic i natural en-

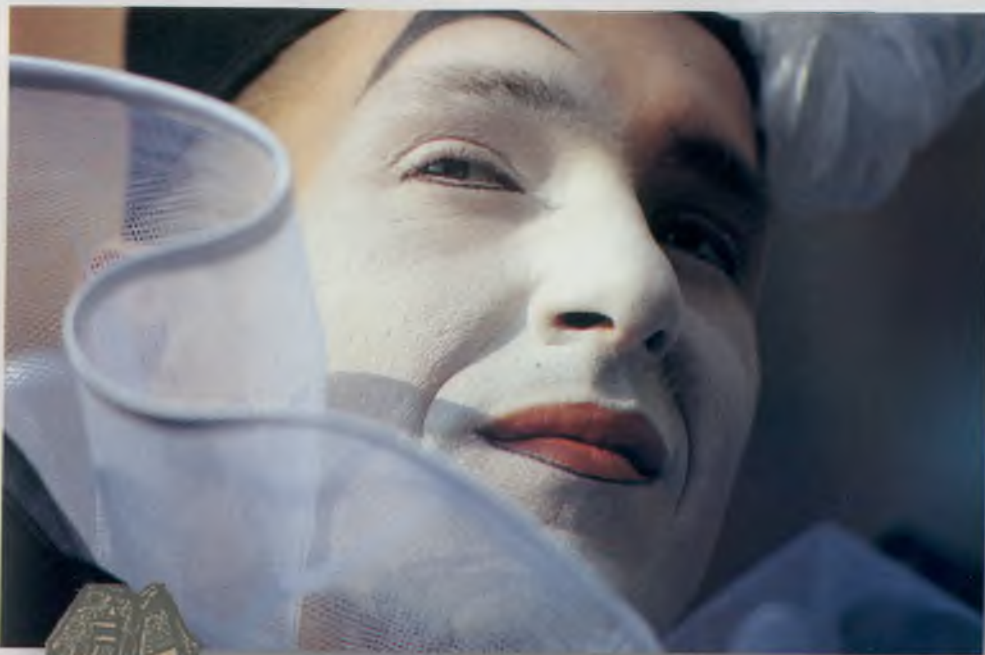
tre d'altres i també en els audiovisuals que hi ha reparatits per tot el Parc Natural: el de Santa Fe, el de La Costa del Montseny i el d'Arbúcies.

PROJECCIÓ FORA D'ARBÚCIES

Des de fa molts anys els fotògrafs i fotògrafes d'Arbúcies passen els seus treballs per tot Catalunya. Les fotos amb més projecció a l'exterior són les dels

Carnavals de Venècia i sobretot les del massís del Montseny. Els masos, les boires, els paisatges els saltants d'aigua, les esglésies romàniques... Piles i piles

de fotos que gràcies a la Secció fotogràfica nodreixen els audiovisuals del Parc Natural i els arxius del Museu Etnològic del Montseny.

Detall dels Carnavals de Venècia 1997

LLISTA DE SOCIIS

- Josep Guiolà i Bohils
- Josep Camps i Auledas
- Lluís Cuminal i Mollera
- Jordi Masferrer i Rosell
- Ramon Camps i Auledas
- Josep Moré i Arqué
- Rosa Frigola i Masferrer
- Jordi Costa i Comajuan
- Joan Clos i Recarens
- Mª Antonia Benavent i Dalmau
- Maike Plana i Pujol
- Jaume Serradesanferm i Sureda
- Josep Ribera i Auledas
- Isidro Solanes i Ferrer
- Núria Juncà i Garriga
- Rut Ribatallada i Torelló
- Jaume Porta i Maurici
- Francesc Bosch i Guirao
- Joaquim Arimany i Busquets
- Jaume Masó i Ferrer
- Manel Grau i Antolinos
- Lluís Torrent i Coll
- Martí Prat i Iglesias
- Emili Soms i Ferrer
- Yolanda Camps i Obiols
- Jaume Garriga i Taberner
- Rafael Vilà i Albó
- Elena Rojas i Herrera
- Pepi Casanova i Illa
- Alfred Viecco i Batlle
- Anna Cerdà i Callís
- Mireia Cerdà i Callís
- Anna Salvans i Márquez
- Josep Vila

Foto de família de la Secció fotogràfica d'Arbúcies.

ÀFRICA

UN CONTINENT TRAI

“...un continent la vida i història del qual s’assemblen a un prolongat calvari. L’Àfrica és aquesta vella terra on la humanitat és tractada amb menyspreu des de fa quasi dos segles. L’Àfrica viu una situació on milions d’homes i dones es veuen exclosos de l’esfera del saber o del poder, o dit més palesament, del banquet de la vida”.

J.M.Ela

L’ÀFRICA PRECOLONIAL

És difícil conèixer en la majoria dels casos quina era exactament la situació a cada tribu i ètnia africana abans de l’arribada dels colons europeus. Però sembla ser que al nord s’hi trobaven principalment pobles blancs, àrabs, que professaven la religió musulmana, i que havien ocupat aquestes zones en detriment de les tribus berbers. A la zona central d’Àfrica l’organització social

es feia per ètnies i els pobles ja eren negres, en alguns casos els règims de govern que hi havia eren bastant democràtics, però l’estructura social era en castes. I a les terres de més al sud, a partir de les zones de selva, l’organització social es tornava a fer bàsicament en tribus, tractant-se també de pobles negres. L’arribada dels àrabs al nord va alterar una mica el sistema social i polític dels

EXEMPLE DE LES CASTES A MAURITÀNIA: (*)

- *TORORES.- *escriptors, intel.lectuals i agricultors. Viuen en pobles.*
- FULBES.- *pastors i grangers.*
- SEBBES.- *guerrers.*
- SOUBALBES.- *pescadors.*
- WAMBABÉS.- *Transmissors de Cultura oral.*
- LAOBES.- *fusters.*
- MABUBES.- *terrisaires.*
- WAÏLOUBÉS.- *ferrers.*
- MATCHUBES.- *esclaus.*

Entre les diferents castes no hi poden haver matrimonis. No es pot canviar de casta.

() País on viuen àrabs (en tribus) i negres.*

pobles negres més septentrionals, en canvi com més al sud aquesta influència va ésser menys important. La relació entre les tribus i les ètnies estava marcada per períodes de pau, de guerres i de pactes; és a dir, no diferia gaire d’altres regions del món.

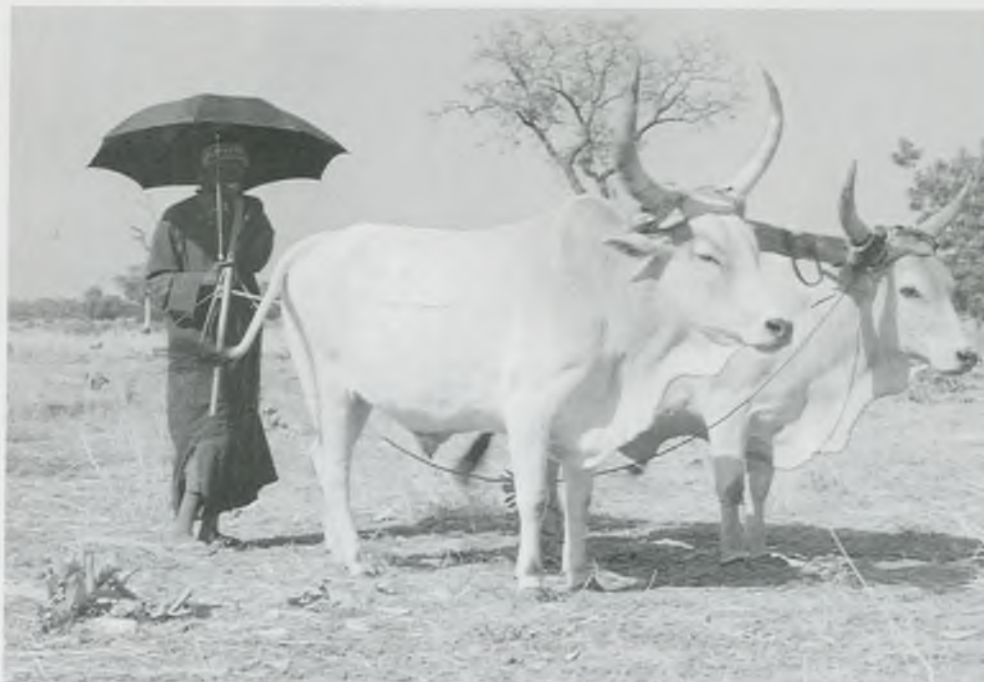
LES COLONITZACIONS

El colonialisme es va imposar al món a finals del segle passat; implicava l’exploració de l’economia, dels recursos, dels habitants i la dominació política d’Àsia, Amèrica i Àfrica per part de les potències europees del moment (Gran Bretanya i França principalment, però també Bèlgica, Holanda, Itàlia, Alemanya, Portugal i Espanya).

LES CAUSES DE L’IMPERIALISME

Aquest imperialisme va nèixer quan les forces productives europees, sobretot la indústria, van arribar a un nivell de desenvolupament que impulsava la recerca de nous mercats per als seus

Home amb dos bous.
Senegal

I MARTIRITZAT

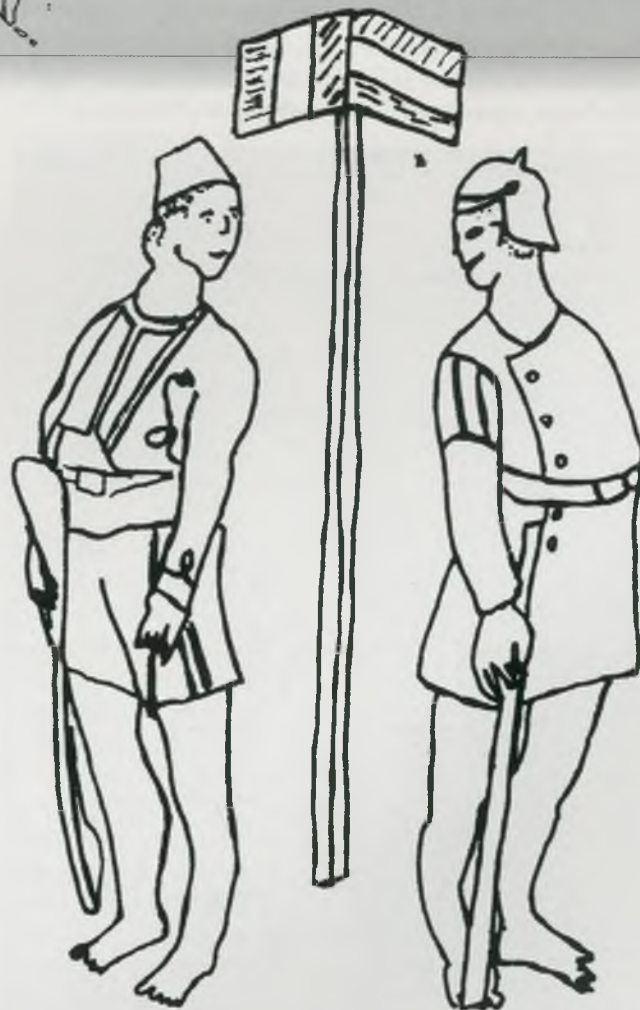
productes, matèries primeres i un espai econòmic en què poguessin obtenir beneficis. Aquests factors no es podien trobar al Vell Continent a causa de les rivalitats entre els països i calia cercar-los en llocs on no hi hagués un esperit nacional tan fort o no hi existissin mitjans tècnics o, tan sols, fossin més dèbils enfront de les potències europees. Així doncs, l'economia fou la raó principal per iniciar aquesta gran empresa, però n'hi hagueren d'altres: primerament les raons demogràfiques, l'Europa de finals de segle XIX estava molt poblada i tenia la necessitat d'un espai vital; així, la sortida migratòria cap a les colònies va ser una bona solució. També n'hi havia de polítiques ja que l'imperialisme donava prestigi a les metròpolis. I finalment, també hi havia qui hi trobava raons ideològiques justificades en el fet que calia transmetre als pobles subdesenvolupats els avenços de la civilització europea.

L'IMPACTE DE LA COLONITZACIÓ SOBRE ELS POBLES AFRICANS

Quan els primers colons van desembarcar a l'Àfrica van trobar un continent en pau, i que difícilment es movia per raons econòmiques. Així van aprofitar per proclamar-se nous senyors i amos i portadors de la missió

“civilitzadora”. A través de la força de les armes van sotmetre o avassallar els pobles, als quals van imposar la seva llengua, religió, urbanització, ritme de treball, cultura, fronteres, etc. Sorgiria, així, una nova geografia amb la construcció de xarxes de comunicacions; es va promocionar l'abandonament dels vells cultius i se'n van potenciar de nous amb monocultius, que només afavorien les necessitats de les metròpolis (te, sucre, cafè, cacau, cacauets, cotó, etc). També es van explotar els abundants recursos miners (ferro, or, plata, diamants, etc), fustes precioses i el vergonyós comerç d'esclaus cap a les plantacions d'Amèrica. Igualment es forçava l'augment de la producció i s'implantava l'economia monetària

Les colònies abans de 1914

L'absurditat de les fronteres:
- "Jo sóc negre francès".
- "Jo sóc negre alemany".

enfrent de la d'autoconsum que hi havia hagut fins al moment.

La mà europea contra les malalties tropicals també va provocar transtorns demogràfics en aquests pobles trencant l'equilibri entre recursos-població que hi havia hagut, cosa que va començar a desencadenar un seguit de fams periòdiques.

Europa es va encarregar de crear una forta dependència econòmica de les colònies envers la metròpoli, fent comprar els productes manufacturats a les primeres i explotant-los o, millor dit, robant-los, en la majoria dels casos, les matèries primeres per a la fabricació d'aquests, impossibilitant el creixement autòcton de les colònies i condemnant-les al subdesenvolupament;

cosa que només contribuïa a augmentar les diferències econòmiques envers Àfrica.

Aquests són fets concrets que tenen una gran importància quan hom vol debatre seriosament els problemes en els quals es troba sotmesa l'Àfrica del segle XX (subdesenvolupament, emigracions, fam, guerres...).

La colonització va avortar o contaminar l'evolució dels règims (formes de govern) precoloniais africans. Hom es pregunta com haguessin avançat sense la intervenció estrangera; potser haurien desterrat les opressions internes tot aspirant als anhels de llibertat i pau a què aspiren tots els pobles?... En aquest sentit la mà europea, com quasi sempre, va espatllar una part molt important del futur d'aquests pobles.

ELS PROCESSOS "D'INDEPENDÈNCIA", EL NAIXEMENT DEL NEOCOLONIALISME

La independència de les colònies.

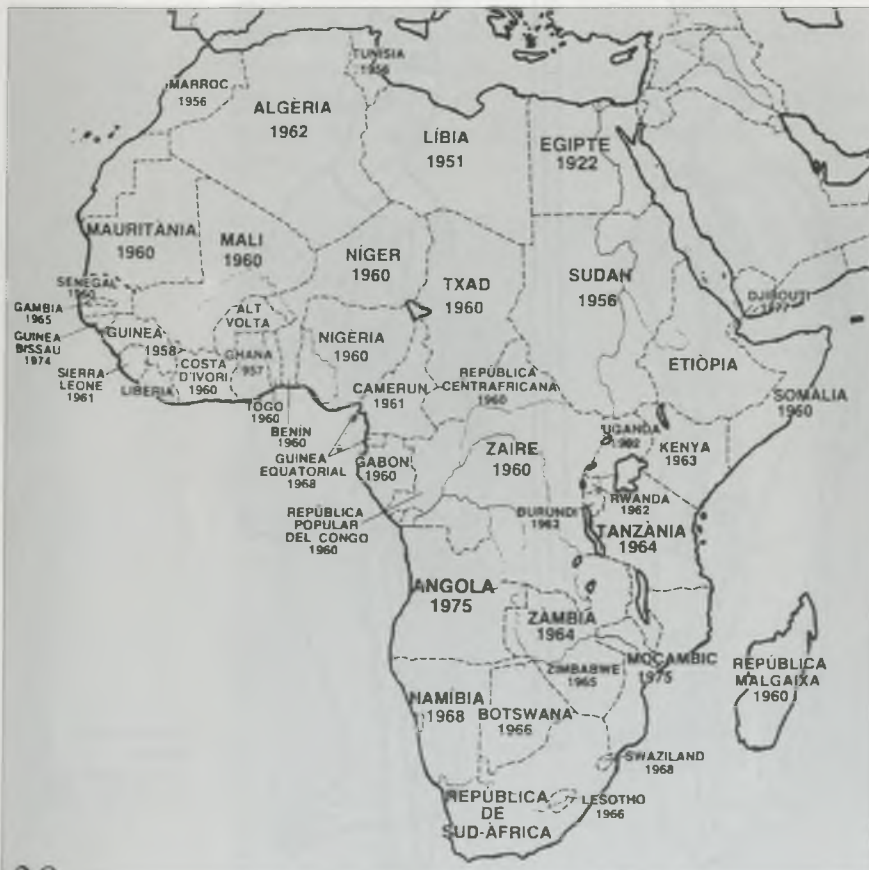
Abans de la Segona Guerra Mundial a les colònies ja hi havia hagut algun tímid

intent de reivindicació d'independència i de resistència a l'ocupació,

però no fou fins després d'aquesta que el moviment va esclatar amb una força infrenable. El debilitament de les potències europees va desencadenar aquestes "independències". Però només en els casos d'Argèlia (per part de França), de Moçambic, d'Angola i de Guinea Bissau (per part de Portugal) es va produir una veritable lluita d'alliberament nacional, la resta de països es van trobar lliures de la nit al dia sense haver assumit tot el que significava ser un estat i, a més a més, gaudir de totes les riqueses que abans havien explotat les metròpolis.

La majoria dels estats que van anar aconseguint "les independències" no estaven preparats per a ser autogovernats amb la concepció d'estat que es té des d'Europa, però tampoc podien retornar tan fàcilment als règims precoloniais perquè la influència blanca els havia fet passar d'africans a africans-europeus. Realment la pressió de les metròpolis havia aconseguit despersonalitzar molts pobles africans.

En molts casos, les metròpolis per mantenir els privilegis econòmics van pactar unes "independències formals".

No hi ha cap altre precedent en el món en què "un" essent reduït a esclau un dia, l'endemà passi a ésser lliure gratuïtament i com a premi disposi de totes les riqueses del seu país.

OMAR

Naixia, així, el que es coneix com a neocolonització, que és una forma d'imperialisme en què aquest ha perdut el seu caràcter de dominació políticomilitar, però continua mantenint-se en el total domini econòmic. A les metròpolis, els calia continuar la dominació, però ara amb mètodes "humanament acceptables"; així feia falta impedir qualsevol tipus de força brutal i injustificable, reduir la presència militar estrangera al mínim indispensable per si calia ajudar al règim en el govern en cas d'amenaça (alguna base militar) i evitar, en tot el possible, donar suport a qualsevol règim que derivés en sanguinari.

Encara avui en dia per tal de seguir explotant els recursos primaris (minerals, fusta, espècies, etc.) els governs dels països desenvolupats o, millor dit, les multinacionals paguen quantioses sumes de diners als governants dels estats subdesenvolupats, però aquests últims en fan ús propi en comptes d'invertir-los en les necessitats del país (sanitat, ensenyament, agricultura, etc.), recordem el cas de Mobutu Sese Seko a l'antic Zaire que passà de simple militar a un dels caps d'estat més rics del món.

L'EMIGRACIÓ, LA FAM, LES GUERRES ÈTNiques...-QUINES SÓN LES VERITABLES CAUSES D'AQUESTS PROBLEMES?

Un dels principals factors que mantenen alguns dels països africans dins del subdesenvolupament és l'intercanvi desigual que els països rics mantenen amb el Tercer Món. Molts d'aquests països són rics en matèries primeres o encara mantenen l'agricultura de plantació, de l'època colonial (monocultiu), cosa que els converteix en exportadors de matèries primeres a baix preu i els obliga a importar aliments i productes manufacturats a preus més elevats, igual que passava en l'època colonial. Aquests fets provoquen sovint que hagin de recórrer als préstecs que ofereixen els bancs internacionals, i que accentuen encara més la seva dependència. Aquest intercanvi desigual els condemna al que s'ha anomenat *cercle de la misèria*, on és impossible fer prou diners per aconseguir un desenvolupament i la població se sumeix en unes condicions de vida infrahumanes amb freqüents epidèmies i fams. Una de les sortides que els queda als habitants d'aquests països per poder trencar aquest cercle és l'emigració cap a Europa cercant un lloc de treball i un nivell de vida millor. Així s'explica l'onada migratòria que s'està donant d'Àfrica cap a

Europa. I quan des d'aquí analitzem les causes profundes d'aquest fenomen hem de tenir ben present que els causants són els països rics (abans metròpolis, ara "neometròpolis"). Llavors si els europeus encara som humans, i el que volem és que les poblacions africanes no hagin de sofrir aquestes separacions forçoses de les seves pàtries, no ens podem pas quedar amb els braços plegats. Cal que la societat civil a Europa es mobilitzi en la dinàmica de les ONGs i estableixi amb la societat civil africana un nou tipus de relació. S'ha de treballar amb el ferm propòsit d'impulsar un comerç just i aconseguir una remuneració dels preus de les matèries primeres. També és necessari donar facilitats als pobles africans per aconseguir el seu propi desenvolupament amb segell africà, sense contribuir a la manipulació dels governs segons els interessos d'uns pocs rics. Solucionant els problemes d'injustícia social i econòmics creats des de les colonitzacions segurament també es llimaran les desavinences encara latents entre diferents ètnies, com és el cas dels hutus i els tutsis. I finalment, potser fa falta que els africans es

replantegin les actuals fronteres i intentin fer-les correspondre millor a l'Àfrica dels pobles. Esborrant, si és necessari, les que van marcar les potències europees sobre un mapa i amb regle quan s'estaven repartint el continent. Cal sobretot, però, obrir a l'Àfrica un profund debat sobre quin ha de ser el model de govern autènticament africà.

OMAR
JOAN BOIX
XAVIER PLANAS

Bibliografia:

- Albada. Història de les Civilitzacions i de l'Art. Edit. Barcanova. Barcelona. 1986.
- L'Àfrica Negra. El futur de la humanitat destrossada. Fidel Podga Dikam. Edita Cristianisme i justícia. Barcelona. 1996.
- Afin de contribuer à la libération de l'Afrique, pour l'avènement d'un monde juste. Omar. Arbúcies. 1997.

L'ESTIU EIG, PROP DE MUNTANYA I DE PLA

L'acabament de les festes d'Enramades predisposen els habitants d'Arbúcies en la seva activitat d'estiu. Els sants dels patrons, les revetlles, les activitats de fi de curs o temporada, la festa major i la petita ordenen, gairebé de forma contínua, l'expressió lúdica dels vilatans en aquesta estació. L'agost, ara sense festes, suposa el mes d'alliberament de tots els mortals que han dedicat onze dels dotze mesos a la qüestió productiva i que necessiten respirar aire, ben lluny. Mentrestant, els estiuejants, delitosos de pau i tranquil·litat, ocupen el lloc deixat pels nous fugitius.

ELS ESTIU EJANTS I LA CIVILITAT

L'arribada d'estiuejants de ciutat que busquen bona aigua i bon repòs ha acomplert ben bé el segle. I amb ells van assolir-se grans canvis: la reforma higiènica urbana, la conquesta de la natura feréstega i la influència de la nova cultura social. I és que revistes com el Baix Montseny (núm 26. 1929) d'Arbúcies així ho reconeixien: "l'obra d'embelliment de la nostra població ha contribuït ben marcadament a un creixement de la seva netedat". Als estiuejants se'ls reconeix la seva tasca civilitzadora: passejos i fonts, recorreguts i estada d'estiuejants, inspiren pintures, postals i poesies. El passeig,

costum noucentista barceloní, s'introdueix entre la gent de la vila, i a remolc hi haurà uns nous hàbits i uns costums que afectaren al civisme i la cultura. No s'ha d'oblidar que l'atractiu principal era el paisatge de muntanya i tot allò de sa i natural que d'aquest en sortia.

ELS ESTIU EJANTS NO HAN CANVIAT SINO ENVELLIT

Si es deixa enrera aquesta incursió estiuenca de classes benestants no és fins força més anys després de la guerra civil que hi ha una arribada regular de nous

personatges. Famílies senceres, matrimonis amb fills i sogres, dediquen uns dies de l'estiu al repòs i a l'estada en alguna de les fondes que havien estat habilitades: Fonda Reus, Ayats, Torras, Castell, Montsoliu... Entre aquests benvinguts hi ha artistes i nous burgesos que es fan acompanyar per conèixer les meravelles de la Vila Jardí del Montseny. Són temps en què la platja és molt popular i qui té els mitjans s'allunya d'aquestes grans aglomeracions. Hi ha fondes que no donen abast i si cal convenen amb veïns del Sorral i la Carretera que els lloguin habitacions per hostatjar durant uns dies els visitants.

Alhora, l'activitat econòmica principal d'Arbúcies va prenent èxit. La feina a les carrosseries funciona i per això el poder adquisitiu de molts arbuciençs ha augmentat. Molts poden permetre's petites estades a la Costa Brava o recórrer la península o algun país d'Europa. A l'agost hi havia la festa major i molts aprofiten aquestes festes per anar-se'n. Ja en democràcia, les coses han evolucionat més. La segona residència pren més protagonisme entre els estiuejants i amb ella es conforma una població d'estiu lleugerament diferent de la d'hivern. Les fondes i els hotels, sense actualitzar-se massa en servei i qualitat, segueixen rebent nous visitants. D'aquests gairebé, tots són catalans, encara que també n'hi ha d'estrangers, però la part més important segueixen essent els de sempre, ara ja més avançats en edat. Aquests nous i vells estiuejants es comencen a fixar amb els nous serveis que ofereix el municipi: el museu, les piscines, la biblioteca, els passejos arreglats i els nous jardins..., i

Estiuejants a la Font de Palau.

Foto: AHMA

PLATJA

perquè no, una festa major on la majoria d'actes són al carrer i de franc. La festa major s'avança quinze dies. Amb això es vol que la gent del poble la gaudeixi més perquè s'ha vist que l'agost tothom vol agafar-se'l de vacances, lluny de la feina. No fos cas que, a mig fer, et truquessin. S'aprofita aquest temps per fer els viatges més llargs ja que cada cop són a l'abast de més gent.

ALGUNS DELS PERFILS

Els estiuejans que visiten Arbúcies es concentren entre la segona quinzena de juliol i la primera d'agost. Dels qui sovintegen aquestes vacances des de fa molts anys, n'hi ha que han passat a triar l'hostal on resideixen per arguments gastronòmics fins a arguments econòmics. I és que, amb els anys, l'oferta s'ha encarit com a conseqüència de la pressió fiscal que han patit aquests negocis i les durades de les estades s'han reduït molt. Aquest perfil d'estiuejant, que pot arribar al centenar de persones, és d'avançada edat i acostuma a tenir amistat amb altres coetanis o veïns del poble. Una característica comú entre aquests és que solen fer un seguiment exhaustiu de tota l'activitat cultural que s'ofereix de forma gratuïta durant les nits d'estiu i els actes de la festa major. Els nous estiuejants, que varien molt en els anys, solen ser matrimonis de mitjana edat que passen pocs dies en un hostal. Van de pas o fan servir el poble per la seva proximitat d'un parc natural i la platja. Aquests solen informar-se dels serveis que ofereix el poble (més de set-centes consultes l'estiu passat) i busquen estades alternatives com la xarxa de turisme rural. De tota manera els hostals que els acullen no sempre saben oferir-los les propostes locals atractives que els faci més agradable l'estada: els itineraris pel Montseny, l'itinerari Rusiñol, els nous

passejos com el de la Font de les Agudes ... Els itineraris, per exemple, varen ser seguits durant tot l'últim any per dues mil persones.

El tercer grup són estiuejants de període de vacances escolars. Són llogaters d'un pis o casa de segona residència i aconseguen en poc temps gaudir dels serveis que ofereix el poble a l'estiu: els abonaments a les piscines, a la festa major, l'atenció mèdica ... Vénen tota la família i coneixen perfectament els seus veïns o amitats d'estiu. En els últims anys és un grup que ha disminuït força. L'últim grup, més important en nombre, és el visitant d'un o dos dies, normalment excursionista que busca un càmping o un turista de la costa vermell com una gamba que fuig del sol. Aquests arriben al poble en grups organitzats i solen venir atrets per l'oferta del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella i del Parc Natural del Montseny. Durant l'any passat el museu va ser visitat per més de disset mil persones (un 21,5% més que l'any anterior) dels quals una quarta part ho sol fer en temps d'estiu. Molts d'aquests vénen orientats per agències de viatges que els organitzen excursions lluny del mar.

ON SÓN ELS ARBUCIENCS A L'ESTIU?

La festa major és el tret de sortida per a la fugida col·lectiva dels arbuciencs. La coincidència de les dates de començament de vacances amb les de la festa grossa li resten precisament això, que sigui grossa. Si bé s'ha recuperat quantitat de gent que espera al dilluns o dimarts de la festa per començar les vacances, tothom programa en aquestes dates la sortida. Però no és aquesta l'única causa que fa la festa major menys viscuda: hi ha al-

El Museu Etnològic del Montseny, La Gabella.

Foto: AHMA

tres festes com els focs de Blanes, altres festes majors, postures obstinades en no participar-hi, ...

Els viatges de durada similar a les vacances són habituals però les destinacions són variadíssimes (platja, muntanya, estudis, països exòtics, família, solidaritat...). El que es constata és que tothom sap buscar-se la vida pel seu compte, ja que l'oficina de turisme de La Gabella no rep massa consultes de les destinacions.

ALTRES ESTIUEJANTS D'ESTIU

Hi ha altres estiuejants que visiten Arbúcies durant uns dies i són molt ben rebuts. És el cas dels cinc nens sahrauís acollits per famílies d'Arbúcies o la cinquantena de joves que participen dels camps de treball al Castell de Montsoriu. Per uns dies són centre d'atenció de molta de la gent del poble. Es podria concloure, del que s'ha descrit, que els arbuciencs, a l'estiu, no els molesta cedir el seu espai als visitants, ans al contrari, i per aquest fet, deixen la vila lliure i a disposició. Sempre, és clar, que quan tornin la trobin en condicions per anar a la feina (com la formiga que ha de fer bossa per preparar les vacances de l'any vinent).

TOMÀS MORÉ

EL COMPROMÍS PO DELS JOVES

Joves i política semblen ser dos conceptes que no es duen massa bé. Hi ha molts joves que passen de la política en el sentit clàssic, no formen part de l'estructura d'un partit polític. Però entre els joves hi ha moltes experiències d'intervenció política o d'intervenció social a través d'ONGs, associacions o moviments que són expressions polítiques de futur.

A MI NO M'ENREDIS

En general, en els últims anys els joves tendeixen a mostrar menys interès per l'associacionisme. A part del desconeixement o desorientació sobre el tema, als joves sí els agradaria pertànyer a alguna associació però alhora de mullar-s'hi molts es fan enrera. De tota manera, els que sí s'associen prefereixen formar part d'associacions esportives, excursionistes, culturals i ecologistes. Les associacions sindicals, religioses, polítiques i d'educació en el lleure són les que menys atreuen.

Aquesta visió és resultat d'una enquesta realitzada sobre les preferències dels joves als anys 90. Ara bé, la realitat pot ser ben diferent. El que és cert és que els joves quan els parles de compromís en una activitat que té un cert tarannà polític, majoritàriament, no mostra interès o respon amb un senzill: *a mi no m'enredis*. I és que la imatge formada de la cosa pública és molt distorsionada: hi ha una decepció perquè la política no resol allò que crea inquietud entre els joves i és vista com un espai de corrupteles. Com a conseqüència d'aquesta visió els joves prefereixen declarar-se apolítics, encara que en les postures en què actuen no ho són. Tots els ciutadans són potencialment polítics, encara que molt pocs acabaran sent polítics professionals.

ELS PROBLEMES DELS JOVES

Els joves se senten decebuts de la forma de fer política perquè no dona resposta a les seves necessitats. La política no resol l'habitatge, no crea llocs de treball, no avança en les estructures de poder que com a catalans demanem, no resol la solidaritat internacional...

L'habitatge juvenil és un problema que es preveu des de l'administració de la Generalitat. Hi ha una línia d'ajuts que permeten als joves rebre subvencions a fons perdut fins un 10% del preu de l'habitatge. Tot i que en un any es donen més de 3600 subvencions per un valor total superior a 3000 milions de pessetes hi ha una sobredemanda i uns determinats requisits que acaben desanimant a molts sol·licitants. I és que possiblement els joves ocupes, que parteixen de plantejaments innovadors, incomoden a l'administració perquè qüestionen la utilització que se'n fa de la propietat privada. En tot cas aquesta ja se n'ocupa de marginalitzar-los i criminalitzar-los titllant-los de radicals, ganduls i brètols.

El tema laboral hauria d'interessar als sectors joves, ja que en són els més castigats per l'atur i la precarietat. Malgrat això, de vegades hem sentit notícies que parlen que grups de joves

volent constituir una secció d'un sindicat, però tot queda en una capelleta molt subterrània, sense pes ni dinàmica de joves articulada. El nivell de sindicació entre el jovent és baix i aquest fet costarà de canviar mentre a les empreses no estiguin totalment normalitzades les formes de participació i de representació dels treballadors. Sempre queda alguna esperança, com la que recentment ha protagonitzat AVA-LOT, una associació lligada a UGT, que té vocació d'arribar als joves de tot Catalunya i ser referent sindical clar per al jovent.

La reivindicació nacional no és prioritària per una generació que ha nascut políticament amb el marc legal democràtic vigent. Si bé hi ha una consciència nacional prou extesa no hi ha aspiracions a demanar major quotes d'autogovern o a exercir el dret d'autodeterminació. En tot cas, el protagonisme d'aquestes reivindicacions ha estat delegada a les estructures de partit. L'independentisme avança entre el jovent de famílies autòctones de forma creixent però també hi ha expressions contràries, amb postures antidemocràtiques insolents, que aconsegueixen instal·lar a molts joves en la desil·lusió.

Els problemes de solidaritat internacional (desequilibri nord-sud, autodeterminació dels pobles, Gaia -la mare Terra-...) interessen al jovent perquè aquest ha crescut amb una idea més propera del què significa la globalització. Malgrat tot, si aquesta conscièn-

Gent Esperant conèixer el resultat de l'escrutini de les eleccions del 28 de maig de 1995.

cia ha crescut ho ha fet en detriment de la que fa referència al patrimoni local, més proper, o a una ideologia coherent, a les que sembla mostrar molta menys atenció. Els aspectes relacionats amb els drets humans (insubmissió, racisme, homosexualitat...) encara aconsegueixen interessar i mobilitzar a molts joves.

LES ORGANITZACIONS JUVENILS

Malgrat que els joves s'autoanomenin apolítics, les organitzacions o associacions on es treballen molts dels problemes abans enumerats parteixen d'un ideari polític. Els responsables de les grans entitats juvenils, directament o indirecta, tenen vinculacions polítiques i és lògic i natural que així sigui. La gent pot ser membre d'un partit polític o no, però si és un dirigent d'una associació cívica té un ideari polític, i si el té vota, i no votarà pas qualsevol cosa; té amics, té relacions i té lectures de les coses que passen i com passen.

El més saludable és que hi hagi una relació natural i harmònica entre dirigents polítics i els de les entitats juvenils, i que no ha de ser cap perill. El cert és que hi ha una dissuasió entre entitats polítiques i no polítiques alimentada per un recel i una desconfiança.

I és que les organitzacions polítiques juvenils se les vincula a un partit polític com a un apèndix en la mesura que fan proselitisme entre la joventut. A banda d'evitar que certs sectors de joves s'esgarriïn i no caiguin en mans del contra-

ri, els partits els poden utilitzar com a mà d'obra barata: necessiten militants, com més millors, per manifestar-se, repartir propaganda, grups activistes engrescats per anar a penjar quatre pancartes i cartells.

Tanmateix, les organitzacions amb plantejaments seriosos atorguen un grau d'autonomia d'opinió a la secció juvenil filial. I és que consideren que és la forma de formar políticament futurs quadres i d'organitzar una capa de la societat anomenada juvenil. És inevitable, necessari i positiu fer-ho si el projecte segueix pròsper: obre a la reflexió i a l'anàlisi política entre els joves, i es converteix en motor i animació d'altres organitzacions juvenils de tota mena.

Recentment hem tingut un exemple d'escola de formació a Arbúcies, la de les JERC. Es constata que al jovent cal posar-li-ho molt llaminer perquè assisteixi un cap de setmana a reflexionar sobre la política del seu país. La veritat és que és molt difícil crear organitzacions polítiques juvenils que tinguin sentit al marge de la societat i això les perpetua en una crisi difícil de resoldre.

ELS MITES I LES IDEOLOGIES

Tot sovint es confon la ideologia d'un partit polític i els mites polítics. La ideologia és un discurs de com es percep la realitat i un projecte que actua per transformar la societat. Això implica un debat i una discussió dels temes quotidians i no tan quotidians. Quan

s'exigeix de tot-hom que sigui així o aixà, o ets dels nostres o no ho ets, això és intocable, sagrat ... aleshores no és una organització política sinó un grup polític, com tants. En aquest cas, no tenen idees noves, tenen estructures molt rígides, amb les mateixes cares, es van morint o convertint en sectaris, als quals ja no s'identifica perquè tots diuen el mateix i, si no dius el mateix, ja no hi tens res a fer allà a dins.

Ara bé, llavors es converteixen en màquines electorals que col·loquen persones del seu entorn a l'administració. Per sort, la majoria de la joventut continua essent altruista i quan veu que els partits no són l'espai on poden desenvolupar els seus projectes s'aparten d'ells i busquen altres mecanismes. I és que a ulls dels joves és tan sospitosa la renovació total de llistes, sense ordre ni concert, de cara a unes eleccions com la no renovació.

Tard o d'hora, els partits hauran d'adaptar les seves estructures a una realitat que és molt més flexible i molt més permeable del que els aparells de partits conceben. I és que tal com detecta un dirigent polític del nostre país: ... *hem de pretendre canviar les coses, a benefici de la gent. I això hem de fer-ho no pas sense la gent, sinó a través de la gent, mitjançant la societat com a força de transformació d'ella mateixa...*

TOMÀS MORÉ

El Nostre Ahir

LA NOBLESSE A ARBÚCIES

Aquesta Edició del Nostre Ahir, consolida un tractament diversificat dels successos històrics de la nostra vila, en base a un tema central, aquesta vegada les famílies nobles relacionades amb Arbúcies, i dues seccions complementàries permanents, el personatge, habitualment present en la denominació d'algun carrer (en aquesta ocasió la Germana Cecília) i el sabeu qué?, en aquest número dedicat a les escoles de l'Estenedor. Sense dubte més d'un esperava que s'iniciés la sèrie temàtica sobre la guerra civil o millor dit la guerra espanyola del 1936-1939, no obstant això el rigor que requereix el tractament d'aquest important esdeveniment, ens ha aconsellat ajornar la seva edició.

LA NOBLESSE A ARBÚCIES

La noblesa a l'antic règim, en l'estrat social, era el més alt de la societat, els membres del qual gaudien de certs privilegis per dret hereditari (noblesa de sang o de natura), per concessió del sobirà (noblesa de privilegi), o per l'exercici de determinats càrrecs públics (noblesa civil o de càrrec).

ELS VESCOMTES DE GIRONA, MÉS TARD DE CABRERA

A l'imperi carolingi, el vescomte era un dignitari al servei d'un comte. Amb la patrimonització de les funcions, aquest càrrec es féu hereditari des del començament del segle X, i el seu primitiu caràcter funcional es transformà en honorífic i feudal i la funció passà a ser exercida pels vicaris. Aleshores els vescomtes començaren a adoptar, no el nom del comtat o pagus en el qual exercien llur càrrec,

sinó el d'alguna de llurs possessions alodials o feudals, generalment la més important, d'aquesta forma els vescomtes de Girona esdevingueren vescomtes de Cabrera.

Els vescomtes representaven la jerarquia més alta de la noblesa catalana immediatament després dels comtes i abans dels comdors.

En la documentació del segle IX, Arbúcies ja consta en el pagus o comtat de Girona, que després serà vescomtat de Girona. Més endavant sota domini i jurisdicció dels vescomtes de Cabrera, Arbúcies serà el centre i capitalitat del vescomtat de Cabrera, primer en el castell de Montsoriu i després al castell d'Hostalric, tots dos dins la Batllia General d'Arbúcies.

Des de Guifred I (841) els vescomtes de Girona s'anaren succeint. A principis del segle XI es cognominaren Montsoriu. Vers el 1033 per aliança matrimonial entre Ermessenda de Montsoriu, filla del vescomte de Girona Amat de Montsoriu, i

Guerau I de Cabrera, fill i hereu de Gausfred de Cabrera, aquest vescomtat es vinculà amb el llinatge dels Cabrera, vinculació que perdurà fins el 1574 en que Lluís I Enriquez de Cabrera, es veié obligat a vendre's els vescomtats de Cabrera i Bas, a fi de pagar els seus deutes. Els va comprar Francesc de Montcada, comte d'Aitona, a qui Felip II va concedir el títol de marquès.

Els Montcada varen ser, poc temps senyors d'Arbúcies. Gastó I fou el darrer vescomte de Cabrera amb domini senyorial vers el terme d'Arbúcies. El 1624 es va fer la venda dels termes d'Arbúcies i d'Espinelves a Joan Sarriera-Gurb.

ELS SARRIERA-GURB

Els Gurb, llinatge dels castlans del Castell de Gurb conegut des d'Arnau Pere (1117), devers el 1254 adquiriren el castell de Solterra, primer com a castlans i després com a senyors, i el 1503 aquest llinatge es refongué amb la família Sarriera. Joan II Sarriera-Gurb i

d'Oms, a partir del 15 d'abril de 1624, és Senyor d'Arbúcies, mitjançant la compra que féu a Gastó de Montcada.

El 1671 el Rei Carles II creà el títol de "Comte de Solterra" a favor de Joan III Sarriera-Gurb i Descatllar.

A partir de les Corts de Cadis (1812) disminuï el domini senyorial per acabar definitivament el 1834 amb l'extinció de les jurisdiccions senyorials, essent el darrer senyor d'Arbúcies Josep-Maria Sarriera-Gurb i Despujol, cinquè comte de Solterra.

Extingit el domini dels comtes de Solterra, el títol es va continuar perpetuant en la família Sarriera, cognominat ara per aliança de Samà.

ELS CARTELLÀ, DOSRIUS, SENTMENAT I CASTELLDORIS

Una altra noblesa vinculada a Arbúcies, són els Cartellà, anteriors castlans de Dosrius (fins a principis del segle XIV es cognominaren Dosrius),

incorporaren, a mitjant segle XIII, pel casament de Galceran de Dosrius amb Elisenda de Palau, un patrimoni considerable radicat a Arbúcies, Riells i Sant Julià del Montseny. Sobre aquest patrimoni, l'any 1313 Bernat de Dosrius-Cartellà i la seva esposa Agnès, fan reconèixer el seu domini directe que tenen amb: cases, terres, boscos i drets de pastura, a 69 arbuçients entre propietaris i remences.

Aquest domini passà el segle XV als Sentmenat i finalment als marquesos de Casteldoriús.

ELS VILLENA D'HORTA I SANTA EUGÈNIA

Els Villena d'Horta i Santa Eugènia, senyors de la torre d'Horta del terme de Campins, eren successors per aliança matrimonial dels Santa Eugènia, uns cavallers d'origen osonenc que eren els castlans o guardians de l'antic castell de les Agudes-Montseny, tingueren domini directe sobre una bona part del terme d'Arbúcies, fins que Pere de Villena d'Horta i Santa Eugènia donzell i senyor d'aquestes propietats, les vengué a Joan Regàs i Miquel Regàs de Lliors entre els anys 1570 i 1581.

CIUTADANS HONRATS I CAVALLERS

El privilegi de ciutadans honrats es donava als prohoms de ciutats i viles, els

quals formaven part de la petita noblesa. El rang de ciutadans honrats existí fins a l'abolició dels títols de noblesa el 1838.

Els cavallers eren membres de la petita noblesa de l'estament militar, s'hi accedia per privilegi reial. Els fills dels cavallers que encara no havien rebut les armes, eren nomenats donzells.

Pere Nom de Déu, propietari del mas Nom de Déu (on avui es troba el mas Bellvé) el trobem documentat l'any 1319 amb el títol de ciutadà honrat de Barcelona.

La casa Roquer amb les diferents branques que la componen: Saleta, Argila, Regàs, Pasqual i Lambert, tingué diversos càrrecs honorífics i militars.

El 7 d'abril de 1508 el rei Ferran II concedí a D. Joan Roquer i Ribot el privilegi de fur militar.

Per la branca Argila la casa Roquer gosava del títol de ciutadà honrat de Barcelona, concedit pel rei Lluís XIII de França a Joan Argila, el 28 de març de 1643, un altre de privilegi militar i cavaller concedit per Lluís XIV el 30 d'octubre de 1645 al mateix Joan Argila, i també el privilegi de ciutadà honrat de Barcelona concedit per Felip IV rei d'Aragó i Castella el 4 de juny de 1653.

El 13 de maig de 1700, Carles Roquer consta com a ciutadà honrat de Vic. A aquest cal afegir-hi un altre

SABEU QUÈ? Les escoles velles

L'agost de 1865 s'acabaren les obres de construcció del que es conegué després com a Escoles Velles, en un terreny al Carrer de l'Estenedor donat per M. Dolors Pasqual, vídua de Roquer. El solar amidava 18.800 pams quadrats i estava situat als afores del poble en un *paraje de buenas luces y apartado de la concurrencia i distracciones*. La construcció de l'escola pública de nens costà l'equivalent a 9.217,34 pessetes. El 1911 es decidí fer un envà de fusta per separar l'àmplia sala principal de 108 metres quadrats per a poder separar els alumnes més avançats de la resta. Al 1914 es mostrà la necessitat de passar les nenes a aquest edifici, i acabà veient-se que era millor construir un edifici nou. L'escola funcionà fins la inauguració de les escoles Dr. Carulla al 1916. L'any 1936 l'edifici fou convertit en caserna de la Guàrdia Civil, funció que encara té en l'actualitat.

SANDRA PUJADAS

títol de privilegi de noble concedit per Carles II d'Àustria, a favor de Josep Roquer, el 14 d'octubre de 1707.

L'11 de febrer de 1850 Isabel II nomenà cavaller de la reial orde Americana d'Isabel la Catòlica, a D. Josep Lambert de Roquer.

Francesc Regàs de la parròquia de Santa Maria de Lliors, el 16 de desembre de 1622, va ésser ennoblit amb el títol de ciutadà honrat de Girona.

També consta que Aleix Milans, notari d'Arbúcies i secretari de la universitat d'Arbúcies (1696-1730) fou ciutadà honrat de Barcelona.

Els Negrell, que habitaven a Hostalric i tenien el càrrec de batlles naturals de la Batllia General d'Arbúcies dita també de n'Orri, gaudien del títol de cavaller que el rei Ferran II concedí a Gaspar Negrell el 20 de març de 1495.

Domènec Negrell i Orri Çarrovira, heretà de la seva mare Marianna Çarrovira el títol de ciutadà honrat de Barcelona, aquest fou el dar-rer batlle d'Arbúcies de la nissaga dels Negrell, l'any 1634 vengué la batllia al seu cunyat Francesc Regàs.

JOAN ILLA

Casal de la família Regàs, antics batlles d'Arbúcies i ciutadans honrats de Girona.

Foto: AHMA

La Germana Cecília i el Bisbe Cartanyà.

Foto: AHMA

La primera fundació de la Congregació de Germanes Hospitalàries de la Santa Creu fora de Barcelona, va ser a Arbúcies el 16 de maig de 1941, amb el nom de "Casa de Salud de la Santa Cruz", destinada a la convalescència d'obreres pobres i exercitants.

Aquesta casa (antigament casa Serres) ja havia estat adquirida l'any anterior per la Mare Encarnació Canals. La nova comunitat quedà formada per cinc germanes i una postulant. Fou nomenada superiora la Germana Cecília Sorolla.

La festa de la inauguració es féu el 3 d'octubre del mateix any, essent beneïda la casa pel Bisbe de Girona Josep Cartañà, amb l'assistència d'un nombrós públic que s'uní a la festa per demostrar així la bona acollida que donaven a les Germanes, desitjant que la seva presència a la vila d'Arbúcies, fos un testimoni de caritat exemplar.

Tota la Congregació celebrà joiosa aquesta primera fundació que obria nous camins a l'expansió del carisme hospitalari.

La Germana Cecília Sorolla i Zapater, va néixer l'any 1905 a la població de La Mata de Morella (Ports, País Valencià), ingressà per ser religiosa l'1 de novembre de 1924 i l'imposició de l'escut es feu l'11 de febrer de 1927.

Durant la guerra civil (1936-37), la Gna. Cecília, junt amb la seva germana Bàrbara i Narcisa Poza, tam-

bé religioses, es varen inscriure a l'escola d'infermeres per tal de tenir feina. Es veieren obligades a embarcar en el vaixell-hospital "Marqués de Comillas", que partia en l'expedició militar per la conquesta de Mallorca que es trobava en poder de l'exèrcit nacional. L'operació militar fou un fracàs, el retorn de l'expedició a Barcelona fou plena de perills i incertesa, portant a bord gran nombre de ferits sense tenir l'indispensable per curar-los. La conducta de les germanes fou exemplar per la generosa i infatigable atenció als ferits, foren molt alabades i respectades per això, a pesar que arribaren a assabentar-se que eren religioses.

Quan vingueren les Gnes. Hospitalàries a Arbúcies, es vivien temps difícils de postguerra. Era una època de molta pobresa, venjançes, odis, ... i molts pocs fets de pau i perdó.

La Gna. Cecília era una persona intel·ligent, bondadosa, i en una edat jove capaç de captar, amb diplomàcia espiritual, el problema social i econòmic que vivia el poble d'Arbúcies.

El carisme de la seva Congregació era "estimar i treballar pels més pobres".

Fou una persona que va saber, acollir, consolar, pacificar, i estimar aquells pobres que no sols passaven gana sinó que les seves vides, estaven ferides per l'incomprensió i el dolor, dels qui no entenien el que és una guerra.

PERSONATGES DEL PASSAT: La Germana Cecília Sorolla i Zapater

Diàriament es repartia menjar pels pobres, (que no eren pocs) i es portaven paquets d'aliment a les famílies necessitades que no volien anar a l'hospital a buscar el menjar.

Va procurar buscar treball pacificant les idees i les tensions, puix molts fills no entenien el perquè havien de ser víctimes de fets d'una guerra sense sentit humà.

Poc a poc, el poble es va obrir camí i la Gna. Cecília va sentir la satisfacció de veure prosperar el poble i del retrobament de famílies que l'odi i la venjança havia separat.

La seva obra havia estat possible gràcies el seu gran cor que mai no va discriminar a ningú fos o no fos d'idea religiosa, per ella sols hi havia un objectiu "fer el bé", a tots i cadascú dels qui necessitaven ajuda.

Mai no va preguntar, ni creences ni ideologies, sempre va mirar les necessitats personals dels qui li demanaven ajuda.

Tenia un estil senzill, un somriure franc, i una personalitat molt digna i respectuosa.

Podríem recordar moltes anècdotes, però dues d'elles ens faran entendre com sabia parlar amb tothom.

Li digué un dia l'alcalde "Gna. Cecília no es preocupi tant pels pobres, que en aquest poble de pobres no n'hi ha". Ella li contestà (amb el seu somriure) "Vostè potser si que no és pobre, però el poble té moltes necessitats humanes".

En un altre ocasió, un pagès trucà el convent, va demanar per la Gna. Cecília, ella va sortir, i el pagès li digué "Hna. beneexim una botella d'aigua per ruixar les vaques". Ella no s'hi pensà gens. Va entrar, omplí la botella d'aigua, va resar un Parenostre i li entregà tot dient-li "Procuri ruixar les vaques després de donar-els-hi un bon menjar d'erba."

Ella sabia molt bé que no podia beneir l'aigua, però tenia molt clar que les persones havien de ser felices amb la cultura que tenien.

Es podrien ressaltar moltes coses, ja que tenia capacitat per fer feliç l'escombriaire, i fer reflexionar l'empresari o propietari..

La Gna. Cecília va estar una colla d'anys convivint i estimant el poble d'Arbúcies, i va ser superiora dues vegades.

El seu traspàs a la casa del Pare, fou el 19 de maig de 1975.

Per això tots aquells que recordem la Gna. Cecília, estem contents que la vila d'Arbúcies tingui un carrer dedicat al seu nom, puix és el reconeixement a una religiosa, que avui dia, es podria dir que fou promotora de moltes obres socials i benèfiques i les va promoure sense tenir recursos econòmics, però sí una gran bondat de cor i molta confiança en Déu misericordiós, és a dir, el Déu que estima i perdona i no guarda rancor.

GNA. MONTSERRAT BOHILS
I JOAN ILLA

cultura

MERCÈ PONS, actriu arbucienca

Fins ara, en aquestes pàgines culturals de PERXADA hem parlat de literatura, de cinema, de música, etc. Avui volem parlar de teatre. I amb qui millor ho podem fer que amb una de les actrius joves més valorades del teatre català dels darrers anys, una actriu que està fent una magnífica carrera en els escenaris i en els platós de Barcelona i de Madrid. Una actriu que ens és molt pròxima als arbucienca, perquè ella també és filla de la nostra vila, i no se n'amaga. Ens referim a Mercè Pons, filla segona d'en Josep Maria de can Lleonart i la seva muller Xiruca. La varem anar a trobar al Teatre Lliure de Barcelona, on ara està actuant, per fer-li aquesta entrevista.

"La septima amorosa" de Goldoni al Lliure.

DM.- Deus estar molt acostumada que et facin entrevistes, oi?. Com ho portes?

MP.- Com a concepte, les entrevistes no m'agraden gaire, però és una feina que s'ha de fer, forma part de l'ofici. Però no és la seva part més maca.

DM.- Procurarem que aquesta sigui diferent. Parlarem dels teus orígens i dels teus records. Tu ets filla d'Arbúcies, oi?

MP.- Sí, sí. I no me n'amago. Jo a Arbúcies no l'he oblidat mai, això d'entrada. Hi he pujat sempre i hi estic molt vinculada.

DM.- Què recordes de la teva infantesa al poble?

MP.- Va ser molt curta. Quan vam anar a viure a Arenys, tenia cinc anys. D'Arbúcies, recordo que vaig anar a escola amb les monges. Tinc un record fotogràfic de la classe i del pati, però els noms de les monges no els recordo. Recordo també haver anat a passejar i a berenar, amb els pares i amb amiguets, a la Font del Ferro i a la Corbadora.

DM.- Tens altres germans?

MP.- Som quatre germanes. La gran i jo vam nèixer a Arbúcies, i les petites van nèixer a Arenys.

DM.- Havies jugat pel carrer?

MP.- I tant. Jugàvem molt. Allà a darrera casa hi havia com un magatzem de tubs i sempre hi jugàvem a botiguetes. Tot allò encara no estava edificat, surties de casa i ja hi tenies la muntanya, i anaves cap amunt.

DM.- Quins eren els teus amics?

MP.- Amb els que jugava més eren els de can Taverna, la Montse; i els meus cosins de can Lleonart, en Joan i la Maria Carme. Llavors tenien la piscina i anàvem a jugar allà.

DM.- Recordes si et va afectar molt el canvi d'anar a viure a Arenys?

MP.- Recordo coses, detalls, em deien: "Ai, parles diferent". Perquè jo deia "goita, goita", i els feia gràcia l'accent que tenia... Però, com que pujàvem tots els caps de setmana, no vaig notar gaire la diferència. Cada divendres el pare ens arplegava a col·legi i cap a Arbúcies. També hi anàvem a passar els Nadals, la Setmana Santa i els estius. Llavors, Arenys només era per anar a l'escola, però jugar ho feia a Arbúcies. Quan vaig ser adolescent, alguns caps de setmana no pujava, ja començava a tenir colla a Arenys i t'ho parteixes més, però quan ets petit vas amb els pares.

DM.- T'ha quedat algun lligam amb el poble?

MP.- Tots. No els he perdut mai. I encara hi tinc molt bons amics a Arbúcies.

DM.- Com era la teva vida a Arenys?

MP.- A Arenys hi tenia la colla. Hi feia teatre, perquè el teatre el vaig fer a Arenys, a Arbúcies no n'hi havia fet mai. Per Nadal feia Els Pastorets a Arenys i al vespre pujava a Arbúcies a celebrar la festa. Els pastorets d'Arbúcies els he vist moltes vegades.

DM.- D'on et ve l'afició al teatre? Com vas començar?

MP.- El teatre m'agradava molt. Un dia vaig anar al Grup de Teatre d'Arenys i els hi vaig dir. Vaig demanar per entrar-hi i em van acceptar només per això. Així vaig començar i ja no vaig parar de fer coses. Feiem les obres que solien fer els grups amateurs. Vam fer "Els jocs florals de Camprosa", "Gente bien", etc. També feiem teatre en castellà.

DM.- Tu estudiaves disseny i vas deixar els estudis per a dedicar-te al teatre. Com va ser?

MP.- Perquè em van oferir de fer teatre professional. Fins llavors ho anava partint una mica, no em veia dins del teatre. Per a guanyar-me la vida, ja feia una carrera que m'agradava. I m'ho van oferir perquè vaig fer un muntatge a Barcelona amb una companyia semi-amateur de Mataró. Llavors ho vaig decidir. Però també hagués pogut decidir no dedicar-m'hi, eh? (Riu). Perquè fàcil no ho és. I els començaments són durs sempre.

DM.- Vas preparar-te tècnicament abans?

MP.- Sí. Vaig estudiar veu més de dos anys a l'Institut del Teatre, la veu

és molt important en aquesta professió. I com que en el Departament de veu només feien classes als matins, em podia combinar amb el Disseny que l'estudiava a les tardes. Si hagués agafat la carrera d'Interpretació no hagués pogut fer res més, perquè m'hagués ocupat tot el dia.

DM.- T'has hagut de refiar de la intuïció? Què creus, l'artista neix o es fa?

MP.- Crec que és una mica les dues coses. Home, clar que hi deus nèixer amb una mica de condicions. Però si no ho treballes no obtens resultats. T'has de preparar.

DM.- Creus que has fet una carrera molt ràpida?

MP.- No. Crec que no. Ja porto molts anys a l'ofici, perquè vaig començar jove. Ràpida, ràpida no, crec que porto un bon ritme. (Riu).

DM.- Hi ha algun muntatge que recordis especialment?

DM.- N'hi ha molts. Ara mateix el que destacaria és el que estic fent. Per mi ha representat alguna cosa fer aquesta "Serventa"... No vull fer una llista, però n'hi ha molts que n'estic molt contents. Potser destacaria l'Otelo, un muntatge del qual en tinc molt bon record pel personatge que hi vaig fer i per tot el que l'envoltava.

DM.- Que en pots dir de la teva estada al Teatre Lliure?

MP.- Molt bé. La trobo curta. El Lliure és un teatre que sempre m'ha agradat i que he admirat molt. Estic molt contents de fer aquest personatge amb aquesta companyia.

DM.- Has guanyat algun premi? Com ho valeres?

MP.- Ja fa anys em van donar el de la Crítica com a actriu revelació, pel meu treball en l'obra de Sam Sheppard "Dinamita a la sang", que vam fer al SAT de Sant Andreu. També m'han donat el Premi Ciutat de Barcelona de Cinema. Fan gràcia els premis.

DM.- Has treballat al costat de grans actors i actrius, i a les ordres de grans directors. Què n'has après?

MP.- Molt. Tot, jo crec. La meua escola l'he feta a la feina, sempre a través dels companys i dels directors. Ells han estat els meus mestres, amb ells he après i espero no deixar mai d'aprendre. I també aprens de les coses dolentes, perquè no tot són flors i violes.

DM.- També has fet televisió, oi?

MP.- N'he fet poca jo, de televisió. Vaig fer uns dramàtics, per a la tele com "Alló que tal vegada

s'esdevingué" o "Jo seré el seu gendre". Vaig fer la sèrie de "Quico, el progré", i aquí no hi he fet res més. A Madrid hi vaig fer la sèrie "Turno de oficio", que ara donaven per la tele i n'hi ha una per estrenar que és la vida de Blasco Ibáñez, jo faig de la seva dona. He fet diverses coses a Madrid. En teatre hi vaig fer "Martes de Carnaval" de Valle Inclán al Centro Dramático Nacional, i també hi he fet cine.

DM.- Perquè creus que et van escollir per fer "Rateta, rateta" que em penso que era la teva primera pel·lícula?

MP.- Sí, va ser la primera. El director, Francesc Bellmunt, m'havia vist fent "El Knack" al teatre. Em va fer una prova i em va agafar. Jo era absolutament novata i, clar, de no haver fet mai cine a fer una protagonista, vaig haver d'aprendre molt ràpidament, però m'ho vaig passar molt bé.

DM.- Vas estranyar molt el sistema de treballar?

MP.- Home, va ser una experiència forta per a mi. Teníem rodatge cada dia i la tècnica és molt diferent, no té res a veure amb el teatre. Es roda en un ordre distint. M'agrada molt fer cine, però jo sóc més de teatre.

DM.- De totes les pel·lícules que has fet, amb quina et quedaries? Quina pots destacar?

MP.- (Pensa uns moments) Em quedaria amb "Actrius" de Ventura Pons, i també amb "El passatger clandestí" d'Agustí Villaronga.

DM.- Et reconeix la gent pel carrer?

MP.- No, mai. Jo sóc anònima. Als que surten per la tele sí que els reconeixen, sobretot els que fan "culebrons".

DM.- Com és que no t'han cridat per a fer una sèrie d'aquestes que fan ara?

MP.- M'han cridat, però no ho he pogut fer. Ja en faria, ja, però no he pogut.

DM.- Et molesta la popularitat?.

MP.- No, perquè no m'hi trobo gaire jo. Quan m'han demanat autògrafs per coses de teatre han estat molt

Sota l'arbre de la plaça amb la seva germana gran i un grup de noies d'Arbúcies.

educats. L'altra popularitat, pel caràcter que tinc, penso que em molestaria una mica. Però és inevitable, forma part de l'ofici.

DM.- Tens algun projecte entre mans? Estàs preparant alguna cosa?

MP.- Estic assajant "La gavina" de Txèkhov, amb direcció de Flotats, pel Teatre Nacional. És una obra molt maca i els assajos van molt bé. Txèkhov m'agrada molt, d'ell ja havia fet "L'hort dels cirerers" al Mercat de les Flors. Per a més endavant hi ha coses però no tinc res segur, per tant no es pot dir. Amb això ja vaig tirant. En cine hi ha dos projectes que estan pendants de subvencions i fins que no se sap segur, tampoc no et diuen res.

DM.- Sempre en deuen quedar per fer de projectes perquè no hi ha diners, oi?

MP.- Sí que ens hi trobem, sí. Hi ha coses que et compromets i es comprometen, i no s'arriben a fer. Tothom, qui més qui menys, ha tingut algun disgust d'aquests. Jo també, però també és part de l'ofici.

DM.- Tens alguna afició personal? Què fas per a desconnectar?

MP.- Passejar pels boscos del Montseny. És el que més m'agrada.

DM.- Com és la teva vida normal? Vas al cine, o al teatre? T'interessa pel que passa al món?

MP.- La meua vida normal és la feina, estudiar, anar a comprar, com tothom. Sí que vaig al cine i al teatre, sempre que puc. M'agrada molt anar al teatre. També m'interessa pel que passa al món, llegeixo els diaris i miro la tele quan puc.

DM.- Vens sovint ara per Arbúcies? Que hi fas?

MP.- Vinc sempre que la feina em deixa. Em va bé per a desconnectar. Hi reposo, hi estudio i hi passejo. Pujo al poble per anar a comprar i també per xerrar i prendre alguna cosa amb els amics al Casino o a can Torres. Sóc molt amiga de la Carne Urquiza, de ca n'Aulet.

DM.- Ara que parlem d'Arbúcies, diguem què et suggereixen alguns noms que et diré: Les Enramades.

MP.- Molta diversió i passar-m'ho molt bé. Jo ballava la dansa del Castell, és clar. Deu fer uns tres anys encara vaig anar a la passada.

DM.- L'arbre de la plaça.

MP.- El record que em ve és el d'anar a collir batialles quan hi havia un bateig. Recordo que sentia les campanes i corria avall, cap a la plaça, per collir confits.

DM.- El Pont Vermell.

MP.- Recordo haver-hi passat algun cop. Però no és del meu barri i no el conec tant.

DM.- La Font del Ferro.

MP.- Aquí sí que hi he anat moltes vegades a fer berenades i a jugar, com que és a prop de casa.

DM.- El Molí de les Pipes.

MP.- Ah! És un lloc que m'agrada molt. En tinc molt bon record. Precisament hi vam rodar una escena de la pel·lícula "Rateta, rateta". El director buscava un lloc amb aigua i jo li vaig suggerir aquest.

DM.- El salt de la Dona d'Aigua.

MP.- És molt bonic. També hi havia anat algunes vegades, però no tant com a altres llocs.

DM.- Les Agudes.

MP.- És una muntanya que m'agrada molt. És molt característica. Hi he pujat més d'una vegada. De fet, el Montseny l'he caminat tot, del Turó de l'Home al Matagalls.

DM.- Per acabar. Vols dir alguna cosa a la gent del teu poble?

MP.- Ai, no sé. Bé, els diria que m'agradaria venir a fer una funció a Arbúcies. A veure si s'animen i contracten la companyia perquè hi puguem venir.

I amb aquest desig de la Mercè, que penso que som molts que compartim, ens acomiadem d'aquesta jove actriu que ha donat, dona i donarà encara molts dies de glòria al Teatre, en majúscules, del nostre país. Agraïm a Mercè Pons, actriu arbucienca, l'agradable estona que ens ha fet passar. Fins sempre.

DANIEL MARTÍ

"LA MEVA ESCOLA L'HE FET A LA FEINA"

Algunes d'aquestes feines:

TEATRE

EL KNACK d'Ann Jellicoe
 ALFA ROMEO I JULIETA de Palau i Fabre
 DINAMITA A LA SANG de Sam Shepard
 TARTUF de Molière
 L'HORT DELS CIRERERS de Txèkhov
 L'HOSTAL DE LA GLÒRIA de Sagarra
 TOT ASSAJANT DOM JOAN de Louis Jouvet
 OTEL·LO de Shakespeare
 LA SERVENTA AMOROSA de Goldoni
 MARTES DE CARNAVAL de Valle Inclàn (a Madrid)

CINEMA

RATETA, RATETA de Francesc Bellmunt
 NUNCA ESTÁ EN CASA de J. Carlos Bonete
 LA FEBRE D'OR de Gonzalo Herralde
 SOUVENIR de Rosa Vergés
 EL PERQUÈ DE TOT PLEGAT de Ventura Pons
 PUEDE SER DIVERTIDO d'A. Rodríguez
 EL PASAJERO CLANDESTINO d'A. Villaronga
 ACTRIUS de Ventura Pons

TELEVISIÓ

ALLÓ QUE TAL VEGADA S'ESDEVINGUÉ (Dramàtic)
 JO SERÉ EL SEU GENDRE (Dramàtic)
 QUICO, EL PROGRE (Sèrie)
 TURNO DE OFICIO (Sèrie, a Madrid)

LIBRES

Cultura

EL PONT VERMELL

GENISA PLANA i PUJOL

EL PONT VERMELL

Genisa Plana
Impressió: Palahí, Arts Gràfiques
Girona, abril 1997
127 pàgines
1500'-PTA

Saludem amb simpatia i satisfacció l'aparició d'aquest llibret d'immenses petiteses" que configuren "el tarannà de tot un poble", com diu l'autora en la introducció.

Genisa Plana ha recollit un gavadal de records, acudits i facècies que descriuen com era la vida d'una part del veïnat d'Arbúcies en els foscos anys de la postguerra. És com un calaix de sastre on s'hi barregen records personals, dites i costums amb descripcions de persones, oficis, i eines. Hi ha, també, un recull de "motius" de diverses cases del poble, noms populars que cada vegada s'utilitzen menys i que s'acabaran perdent. Valdria la pena fer-ne un

recull més exhaustiu.

El llibre és amè, de fàcil lectura, tant pel seu format i disposició interior com per l'atractiu propi de la narració que, tot i ser molt personal, parla d'esdeveniments i vivències que són d'interès general.

Hem d'agrair a Genisa Plana, persona observadora i sensible, que hagi volgut explicar-nos els records de la seva infantesa que, gràcies a aquest llibre, restaran com a testimoni d'una època. Tant de bo s'animesin a escriure altres persones que també tenen coses per explicar. Entre tots farem més fàcil el treball dels futurs historiadors de la vila.

No obstant això, m'he quedat amb les ganes de saber l'origen de la romàntica història del Pont Vermell, com també d'on ha sortit la moderna llegenda sobre Montsoriu amb que finalitza el llibre. Sembla que l'autora ho sap però ho vol deixar en una incògnita.

DANIEL MARTÍ

RECER POÈTIC

CAMÍ DE LA DONA D'AIGUA - EL SOLEI

Avall, d'esquena a Arbúcies i a llevant
pel mig de verdes hortes anguileja
planer camí que mena al bell saltant.
No lluny i al fons, se sent com joguineja
l'aigua del riu. S'eixamplen entorn verdosos prats
i plàtans en fileres el guarden pels costats.
Enllà, la carretera
uns arbres seculars la duen presonera.
I pel damunt del balanceig suau
de llur brancatge altíssim
surt el Montseny que besa el cèlic blau.
Un regarell de neu, com un somris puríssim
de verge adolescent, blanqueja en la congesta.
Les Agudes, per sobre el cap de Grenys
trabuquen cap ací l'altiva testa
amb aire amenaçant i ulls ferrenys.

Lluís Torres i Pla.
POEMES, 1980

EL MOLÍ DE LES PIPES

Estampa sadollada de color
que retinc des dels jorns de ma infantesa,
on l'aigua és un miracle de puresa
i el Pont és d'altres temps evocador.

El curs de la Riera és un esclat
que salta entre les pedres relliscoses
i les fontanes canten vanitoses
filtrant-se l'eco en un Molí amagat.

Estampa immarcessible! Que bé escau
asseure's al teu redós i ésser esclau
del silenci i la llum de la contrada;

viure la solitud del grat moment,
contemplar la blavor del firmament
i petjar la verdor de tanta prada.

Fèlix Graells i Farró
HORES DE LLEURE, Cassà de la Selva, 1979.

ESTAR ALS NÚVOLS

Un dels grups que segons alguns dels seus components esdevenen força desconeguts dins del poble són els GRATANÚVOLS. Aquesta desconexió pot ser deguda al fet que la seva activitat és practicada, la majoria de les vegades, fora de la població.

Com a club es van formar l'any 1986, amb alguns problemes, ja que havien de ser un mínim de 20 persones i ells només eren 10, però afortunadament aconseguiren el nombre total de gent interessada en aquest esport, que provenien d'altres poblacions veïnes. Els tres primers anys tots els associats eren voladors i fou precisament un dia mentre "estaven als núvols" que a en Jaume i a en Martí se'ls acudí posar-se aquest nom, cosa que aprovaren juntament amb la resta de socis.

Durant una temporada tingueren escola de parapent i per fer el curset se'ls exigia estar federats. Donat que a Arbúcies no hi havia

federada, van haver de plegar de fer-ne.

Actualment són 60 socis, dels quals 10 són voladors i la resta practiquen diferents activitats relacionades amb el món de la muntanya: alpinisme, muntanyisme, escalada...

Aquests últims, que provenien d'altres modalitats esportives, decidiren ajuntar-se amb els GRATANÚVOLS perquè van considerar que era la forma de fer més gran el club, a més de tenir algunes modalitats esportives afins. Amb tot, el club té la secció de parapent, ala delta i muntanyisme. Funciona mitjançant grups que es reuneixen separadament cada vegada que preparen alguna activitat específica. Segons en Martí, són totalment

autònoms, però quan es tracta de preparar una activitat conjunta, s'apleguen com si es tractés d'un de sol. Enguany, tots junts han organitzat la XVIII Marxa de la Primavera. Els pioners d'aquesta marxa foren el grup d'esplai Xivarri, però atès que alguns d'aquests membres passaren a formar part dels GRATANÚVOLS, van demanar poder continuar organitzant-la. Aquest any també els han ajudat el grup d'esplai Can Son i el Club de Petanca.

Cal dir que a més de ser molt eficients a l'hora d'organitzar alguna activitat, també són molt bons esportistes. Això ens ho ha demostrat en Jaume Tarrés, president del club, que a més d'estar en l'organització de la Marxa ha quedat en el 15è lloc, i va ser el segon classificat d'ARBÚCIES.

També dins del grup cal esmentar l'Enric Sánchez que va quedar 4t en la modalitat d'ala delta, cosa que li va donar l'opció a participar en els campionats europeus d'aquesta especialitat.

És evident que el nivell dels GRATANÚVOLS és molt alt, si tenim en compte les poques possibilitats que

tenen. A ells el que més falta els fa són els mitjans necessaris per poder esplaïar-se, en l'esport que més els agrada. També és important disposar del temps lliure suficient per practicar-lo, cosa que de moment, cap d'ells no té.

Malgrat tot, segons els seus components, si es fa un balanç de tot el que ha fet la gent del grup, podrien afirmar que han trepitjat mitja Europa, i més... Cal no oblidar que hi ha hagut socis que han fet l'Everest.

Com a club, però, es lamenten que Catalunya té poca veu, ja que a l'hora de votar alguna qüestió es vota per clubs i no per persones federades. Mentre al Principat hi ha menys clubs, formats per molts socis, en altres llocs d'Espanya els clubs estan compostos per un nombre de persones molt reduït.

Fotos cedides per Jaume Tarrés.

Esports

Sortida al Pirineu.

Tanmateix, el grup no defalleix i continua organitzant diverses activitats, en les quals qualsevol amant de l'esport pot participar: rappel al campanar, ponting, viatges per anar a esquiar...

El 1981, cinc anys abans que es formés el club, en Jaume, l'Amadeu -que només va fer escola- i el metereòleg del Turó de l'Home foren els pioners, dins la comarca, de començar a volar. Fent una mica d'història en Martí explica que l'ala delta prové d'un projecte de la NASA per fer baixar els coets. Primer el varen fabricar amb paper i fusta,

però no va donar resultat. Més tard empraren canyes de bambú i roba de seda. A Catalunya, el primer aparell va ser portat per un pilot de la base aèria de Saragossa, perquè comencessin a aprendre'n els esportistes interessats. Però aquella primera ala delta, comparada amb les actuals era molt primitiva. El parapent i l'ala delta són dues formes diferents de volar. El parapent és de roba i en inflar-se amb el vent

agafa la forma d'ala. És més fàcil de maniobrar i necessita menys espai per aterrar. En canvi l'ala delta és més rígida i necessita més espai. Qualsevol que vulgui volar és molt important que conegui la metereologia ja que els canvis atmosfèrics imprevistos, quan s'està volant, poden fer variar ostensiblement el rumb i donar algun ensurt. Normalment, quan volen, sempre porten emissora per comunicar-se amb algú que

des de terra, o des de l'aire, els acompanya. Actualment també disposen d'un ultralleuger per arrossegar l'ala delta i així s'estalvien d'anar a tirar-se des de dalt d'una muntanya. Malgrat que la seva situació esportiva els porta a estar sempre als núvols, aquest grup de gent tan meravellosa encara segueix tocant de peus a terra.

MONTSE DURAN

XVIII MARXA DE LA PRIMAVERA

Enguany la Marxa de la Primavera ha batut el rècord de participants. 467 eren els esportistes, que vinguts de diferents poblacions, s'han aixecat de bon matí per participar en la marxa.

El recorregut era molt pintoresc i això els donava ànims per tirar endavant quan es sentien defallits. Mentre la majoria anava solament a estirar les cames i gaudir de la natura n'hi havia d'altres que més avesats a fer competicions i que estaven en plena forma física, aprofitaren el moment per arribar els primers. Entre ells cal destacar en Joan Antoni Balseras, esportista nat, professor d'Educació Física de l'IES Montsoriu d'Arbúcies, per a qui, acostumat a participar en altres proves més complexes, arribar el primer en aquesta marxa fou com bufar i fer ampolles.

També cal esmentar la bona forma física de l'Albert Pelegrí que va ser el primer d'Arbúcies en arribar, quedant en el 10è lloc i en Jaume Tarrés que obtingué el 15è lloc de la general i el segon d'Arbúcies.

PATINATGE

Una vegada més les patinadores del CPA han quedat molt ben classificades en la final comarcal de la Selva. Algunes era la primera vegada que hi assistien i el fet de quedar finalistes els ha omplert de satisfacció. Aquestes competicions les organitza el Consell Comarcal de la Selva amb la col.laboració dels diferents clubs. Cada club inscriu les patinadores que considera preparades per superar les diferents figures que se'ls demana i que cada nena executa en tres jornades diferents en les poblacions que ho sol.liciten. Cada vegada que una patinadora fa el seu ball, rep una puntuació i al final, de les tres actuacions que fa cada participant, només compten les dues millors. Les competicions

Les patinadores arbucienques han quedat classificades en els primers llocs de la final comarcal de la Selva.

s'organitzen per edats i nivells. Les del 1r Nivell executen la modalitat de Lliure i les del 2n Nivell fan Lliure i Escola. La modalitat de lliure consisteix en fer un ball on entren totes les figures que s'han pactat anteriorment. La modalitat d'Escola es basa en seguir unes circumferències marcades a terra, seguint unes normes i trepitjant

sempre les ratlles. Totes les patinadores finalistes del 2n Nivell podien participar en la fase final territorial que es va celebrar a la Jonquera el dissabte 31 de maig. D'entre les patinadores que varen anar-hi a competir la Laura Tarrés i l'Olivia Tort quedaren en el tercer lloc de la seva categoria.

Les patinadores finalistes són les següents:

1r NIVELL	A: Benjamins	1a Judit Obiols
	B: Benjamins	1a Núria Batlle
2n NIVELL	B: Alevins	2a Aida Sabiote
		3a Neus Tort
	Benjamins	2a Marta Bonet
		Alevins
Infantils	Cadets	1a Laura Tarrés
		2a Judit Mercader
		Anna Cardenal
		3a Gemma Castanyer
		2a Marta Planas

EL VELL I EL BAR

Tot era tan ple de boira com el dia que vaig marxar. De tant en tant s'es-tripava, de tant que jo intentava veu-re-m'hi. Amb els ulls més apretats que un esfinter dominant un pet, aconseguia retallar siluetes que m'eren referència coneguda.

Can Bret era la casa que més em costava de distingir. La seva teulada -des d'on jo estava- es confonia amb el pendent del turó de la Merda.

Al final vaig trobar el camí. Sort en tenia d'haver-ho fet tantes vagades com perfumats corresponen a un àpat. Era el camí del BAR.

Al cap de poc, un traç de llum va fer forat entre la boira i la foscor. A més era de nit.

S'agraia que a aquelles hores la calor feixuga del dia s'hagués deixat convèncer per la bonança nocturna. S'agraia realment.

Però les passes, de tan insegures, es tornaven perilloses, i de tant arrossegar la sola per la sorra, el seu caminar s'havia tornat el pas d'un tren de vapor que no acaba d'arrencar mai.

S'aturà i es va seure sobre una pedra familiar d'infantesa i amiga de tardes ocioses. I s'encengué una cigarreta. I omplí de fum

la boira com si en fes bombolles de sabó.

Quan estava a la xuclada número dotze es sentiren les campanes del campanar de l'església del poble. Les catedrals també les deuen fer sonar? -es preguntava-

I per un moment es va imaginar que aquell moment era d'una comunió metafísica i total. Tot el món cristià celebrant la mateixa hora des dels temples dedicats al culte del Déu temps, erecte sobre la nau inquisidora

d'heretges.

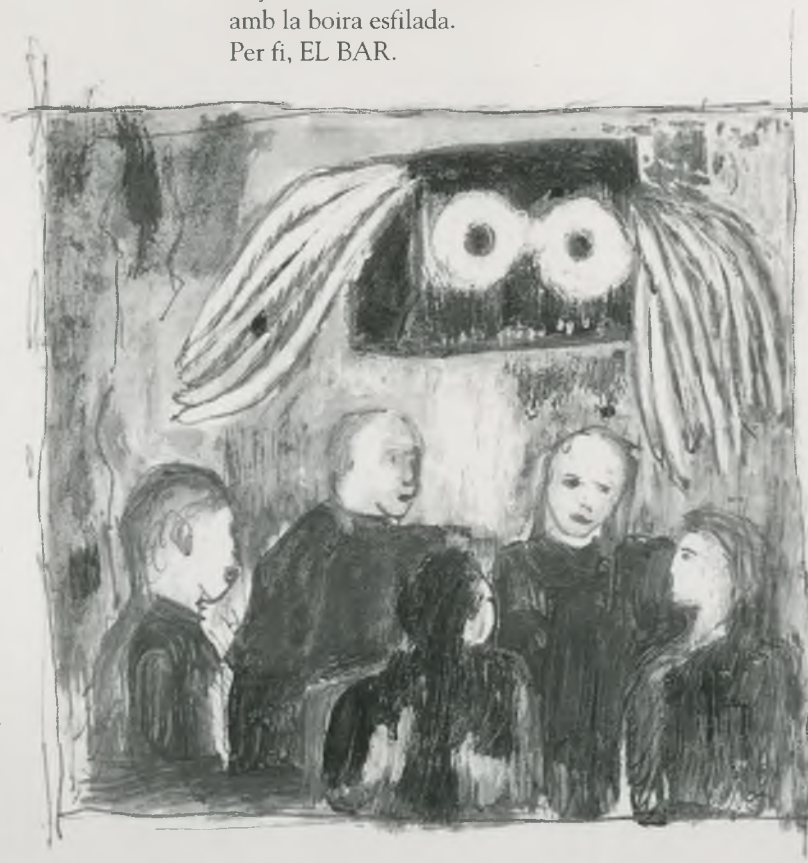
Una bombolla de les seves va rebotar i en aquell moment el cel mostrà dotzenes de mamelles amb lluentons als mugrons com en un ball de mores de la Metro-Goldwin-Mayer.

Animat per la visió, apagà la cigarreta contra la pedra que li servia de seient i continuà el viatge amb una certa fermesa.

El tren semblava haver agafat força. El seu pas per les voreres que apareixien, continuava essent solitari.

El poble -buit- teixia una filigrana de forja modernista al voltant dels fanals, amb la boira esfilada.

Per fi, EL BAR.

Déu n'hi do la gent que hi havia. I animats que estaven. Uns, a les cartes, altres, al billar, i tots conversant amb veu alta. Era el zum zum d'un rusc curiós, habitat exclusivament per abel·lotts.

S'acosta a la taula on seia en Manolo: Ell diu:

-T'has fixat en com es poden explicar les coses?

-Per què ho dius?

-Mira.

I al mateix temps de dir "mira", ell es

posa a pensar. Al cap de poc riu -bé, més aviat somriu-. Dóna un glop al perfumat. La seva boca es contrau fins a donar un petó a l'aire però sense direcció.

-Un càmera filma el seu propi accident jugant-se la vida, demostrant una serenitat fora de mida.

Efectivament, segons es pot veure a les fotografies, arriba un moment en què l'helicòpter on viatjava el càmera comença a trontollar a causa d'una fallida inexplicable. Davant l'aparell un pujol rocós amenaça en produir una catàstrofe. Segons s'aprecia després a

les imatges del càmera, tot comença a rodar i el pilot, fent gala d'habilitat

extrema, aconsegueix desviar l'aparell d'un vial que hi havia, on es celebrava una cursa popular.

-Bé, i què? Preguntà en Manolo.

-Doncs que també podria tractar-se d'un helicòpter que retransmetia una maratón popular per una cadena de televisió i que el pilot ni se'n va adonar que se li acostava un turó al davant, perquè seguia d'aprop una atleta que estava boníssima.

Ni el càmera se

n'adonà, i per això seguia filmant.

Sort en va tenir de trobar el pati de les escoles de la lo-

calitat que -curiosament- es trobava al peu mateix del turó amenaçador.

Vet aquí quin "heroi" el càmera.

-Vet aquí. Assentí en Manolo que reia com un infant de bolquers. Amb cleca curta i dues dents a la mandíbula inferior.

I vet aquí que afora la boira deixava el poble per visitar altres llocs de la nit.

CARLES BLAY

